

מערכה ו. מכבוד קדושת רבינו הגאון הקדוש בנצלה וצנחסתר שר התורה מאיר עיני חכמים בפלפולו הקדוש פולם שמו בצמא דבריו הקדושים אשר נאמרים בחריפות גדול עד להפליא צדיק יסוד עולם מרינא ירבנא הרבי ר' יצחק מאיר זצ"ל ז"ה ז"ע מגור בעל המה ספרים הקדושים חי' הרי"ם.

פעם אחת שא"ה מגדולים מתנגדים המתיקו יחד סוד לבייש את הרבי ר"מ כי התאספו יחד על נשואין שהי' בגליל קאזניץ וידעו שהרבי ר"מ יהי' שם על המתוכה והם החזיקו להרבי ר"מ למעט צ"ת ולכן רלו עם פלפולים לבייש אותו וכנתוודע זאת לרבינו הקדוש הנ"ל נסע תיכף לשם והכס על קדקדס והראה להם עולם חריפת, ושהם אינם יודעים מאומה ואמר להם שהות תלמיד הרבי ר"מ ואז נתרשלו ויהיה ולא יכלו לפתוח פיהם ואז הרפו מהרבי ר"מ והרבי ר"מ נתן לו תודה הרבה ע"ז, מזה כראה גדול לזקתו :

פע' הנה הרב הגאון ר' בעריש מייזליג ז"ל אבד"ק ווארשא סיפר פעם אחת לפני אנשיו אעפ"י שהוא לא הי' מתנגד על חסידים ולא דיבר מעולם על חסידים כי הוא הי' איש אמת אעפ"י אמר שחסידים אוהבים לדבר גומות ואמר קך צוה"ל מי לנו גדול מהעילוי הגדול דפה ווארשא

פע' הנה רבינו הקדוש הנ"ל האיר פני תבל בצפרים ק"י: שיש שלו חי' הרי"מ אשר כל חכמי ישראל יגיעו א"ע ימים ויליוף להבין דברי קדשו וצילדותו נתגלגל אלנו הרי"מ הגאון הקדוש מקאזניץ זללה"ה ונמד אללו נגלה ונסקר והמגיד הקדוש אמר עליו גדולות ולאחר הסתלקות המגיד הקדוש נעשה תלמידו של בנו הקדוש הרי"מ הרבי ר' משה'ל מקאזניץ זללה"ה והכה צתוך כך התחיל להתנוץ על פני תבל אור רבינו הקדוש הרבי ר"ב מפרשיסחא זללה"ה עזב את רבו הקדוש מקאזניץ ונסע לפרשיסחא והכה הי' להרבי ר"מ חלושת דעת מזה והי' לו הרבה סיבות מצבים ר"ל וכשפער בנו יחדו הרי"מ ר' אברהם מרדכי זללה"ה אמר אני רואה אשר סוקן מקאזניץ עדיין אינו מרי"ס אעפ"י בגדול זקתו ואמתתו לא ה... על כל זאת וקיבל הכל באהבה ונסע לפרשיסחא גם להלן והכה אעפ"י שמע

עֵשֶׂר בְּרֵבֵינוּ דִּק' בַּעַל חַי' הַרְיָם מִצֵּר וְצִלְהִיה' נִפְלְאוֹת כּוּב 48

עַם וְהוּא שִׁימַשׁ אוֹתוֹי כִּילֵד כִּשְׁמַע רֵבִינוּ
 הַקְּדוֹשׁ וְאֵת אִמֵּר מִכֵּאן אֵין רֵאִי זֶה
 אֵינוּ כְּמוֹ רַק הוֹרְגֵל בּוֹה מֵאֲבִיו
 הַבְּיָסֵק בְּעַל חַתֵּם סוֹפֵר וְלִלְלֵיהּ וְאִמֵּר
 רֵבִינוּ מִגְּאֻלְתֵּנוּ שְׂבִיבָה יֵהִי מִתּוֹרֵךְ
 לוֹ דְבָרֵי רֵשִׁי זֵיל צִפִּי פִּנְחָם שְׁהַקְּשֵׁם
 שֶׁם לְמֵה יִחְסוּ אַחֵר אֶהְרֵן אֵלֵה לְפִי
 שְׁהַבְּצִמֵּם הִי מִבּוֹזֵן אוֹתוֹ וְאִמֵּרוּ
 הַרְאִיתֶם בֶּן פּוֹטִי הוּא וְכוּ' יִהְיֶה
 כְּשִׂיא מִיִּשְׂרָאֵל לְפִיכֶךְ בָּהּ הַכְּתוּב וְיִחְסוּ
 אַחֵר אֶהְרֵן אֵשֶׁר לְכֹאֲרֹה קֶשֶׁה לְמֵה
 לֹא כְּתֹב רֵשִׁי זֵיל זֹאת לְעִיל סוֹף י' וְיִרָא
 בְּלֶק גְּבִי הַמַּעֲשֶׂה עֲלָמוּ כְּתִיב וְיִרָא
 פִּנְחָם בֶּן אֶלְעָזָר בֶּן אֶהְרֵן הַכֹּהֵן
 וְקֶשֶׁה גִּבֹּר קוֹשִׁיָה הַכִּיל וְלִרְיִיכֵן לְתַרְךְ
 גִּבֹּר כְּהִיל וְצִדְרֵי קִדְשׁוֹ שֶׁל רֵבִינוּ
 הַכִּיל יִיחָא שְׁפִיר מֵה שְׁלֵה אִמֵּר
 רֵשִׁי שֶׁם דִּיחְסוּ אַחֵר אֶהְרֵן דֶּשֶׁם גְּבִי
 מַעֲשֶׂה עֲלָמוּ אֵין זֶה מַעֲלֵה דִיחְסוּ
 אַחֵר אֶהְרֵן דְּנוֹכַל לוֹמֵר אֵין זֹאת
 מִכְּחוּ עֲלָמוּ רַק מִכֵּה זָקִינוּ אֶהְרֵן הַכֹּהֵן
 לְפִיכֶךְ שֶׁקֶר רֵשִׁי זֵיל שֶׁם וְלֹא יִפְרֵשׁ
 מֵאוּמָה :

וְיִרָאֵה הַבְּרֵךְ ר' אִיפְסָא מֵאִיר אֵשֶׁר מוֹךְ
 וְהַחֲרִיפוֹת שֶׁלוֹ הוּא לְדִיק אִמֵּר אֶעֱפִיבֵיכ
 אִמֵּר גּוֹזְמָא הֵינּוּ פִּי' יִשְׁבְּנוּ יַחַד עִמּוֹ
 וְהַתְּהַלְלוּ לְדַבֵּר מִסְּגוּלֵי הַרְבֵּי ר' יְהוֹנָתָן
 וְלִלְלֵיהּ וְהִנֵּה שִׁבְחָה הוּא אֵת הַגְּאוּן הַכִּיל
 אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְסַפֵּר עַד לְהַפְלִיא וְאִמֵּר
 עוֹד יֵשׁ לָנוּ קְבִלָה אֵשֶׁר כְּמֵה שְׁאֵנוּ רוֹאִים
 שְׁגוּלֵי הַכִּיל גְּלוּת שֶׁלוֹ בְּגוּלָה הֵינּוּ סִפְרֵי
 הַתּוֹמִים וְכִרְיֹם וְעוֹד סִפְרֵי אֵשֶׁר הֵם
 חֲרוּפִים עַד מֵאוֹד אוֹלָם זֶה הִי חֶלֶק קֶסֶן
 מִגְּדוּלוֹת שֶׁלוֹ בְּנִסְתָּר כִּי בְּנִסְתָּר הִי עוֹד
 יוֹתֵר הַרְבֵּה וְהַרְבֵּה גְּדוֹל מִבְּגוּלָה מוֹבֵן מִזֶּה
 הַאֵיךְ הִי' מִחִיּוֹק לְהַרְבֵּי רֵי' וְאִמֵּר הִי'
 מִחִיּוֹם אֵהֵם לֹא הִי' לְהַרְבֵּי רֵי' רִדְיוֹת
 בִּיב מִגְּדוּלֵי זְמָנוֹ אֵשֶׁר בְּלִבּוֹ אוֹתוֹ מַעֲשֵׂה
 אוֹלוֹי הִי יִכּוֹל לְהַגִּיעַ לְהַמְדִּירֵנָה שֶׁל הַרְבֵּי
 רֵיב מִפְּרִשְׁתֵּיהֶם וְלִפִּי דַעַת הִיא גּוֹזְמָא
 גְּדוּלָה כֶּךְ סִפְרֵי הַסֵּיג ר' צַעֲרִישׁ הַכִּיל
 וְהִנֵּה לְפִי שִׁיפֵת הַסֵּיג הַכִּיל שֶׁלֹּא דֶרֶךְ
 צְדָרְכֵי הַחֲסִידוֹת הִי' הַדְּבָר אֵלְלוּ לְגוֹזְמָא
 אֲבָל בְּאִמֵּר לְפִי דֶרֶךְ רֵבִינוּ הַקְּדוֹשׁ הַכִּיל
 לֹא הִי' גּוֹזְמָא :

הנה (לא) האמו"ר הרב זצ"ל שמע
 בעלמו מהה"ק ר' נחום
 ישראל זלללה"ה מליפנא שהוא ג"כ ה'י
 תלמיד רבינו הקדוש מגור הכ"ל ישמע
 בעלמו מפה קדשו אשר הקשה שיהבן
 אדם הראשון שה' ילור כפו של הקב"ה
 יבוא אללו הנחש ויסיתנו לחטוא ולעצור
 על ליווי השי"ת ואמר בלשון קדשו ער
 וואלע עהם אפאטש גיגעצין ואלע ער
 דאך לישמעטערט גיוואהרין אלל שצ"ה
 אללו בעפענע גדולה ואמר לו הלא כל
 סדר הצריחה היתה כדי שיהי בחירה ביד
 האדם לבחור בצוב או הי' צרע יכוון
 שיבחור בצוב אז יקבל שכרו ולא יהי'
 נהמא דכופא ואז יושלם ספר הצריחה
 ויתוקן העולם אבל כיון שלא יושעט
 מען

הנה הרב הקדוש ר' יהואל מאיר
 זלללה"ה הרבי מגאספענין נסע
 פעם אחת לבית מרחצאות צמ"ל וכשנסע
 בחזרה לביתו נסע דרך עיר קראקא והי'
 שם אלל הרב הגאון ר' שמעון סופר זלללה"ה
 ומקראקא קודם שנסע לביתו לגאספענין
 נסע מווארשא לגור לרבינו הקדוש הכ"ל
 ושאל לו רבינו הקדוש סדר נסיעתו
 הא"ך היתה וסיפר לו הכל גם שאל לו
 אם נסע דרך עיר קראקא והשיב לו הן
 ושאל לו עוד אם היתה אלל הרב והשיב
 לו הן ושאל לו עוד אמור לי הא"ך הוא
 צעניך והתהל לשבח אותו מאוד מאוד
 ושאל לו מה ראית אללו והשיב לו הנה
 רבבתי אללו ישבו כל הגדולי העיר קראקא
 וזכרתי דשם על אודות כלל העיר
 ופע"כ כשראה אותי הגיח אותה ליטב

44 עשר מרביתנו הק' בעל חי' הדי"מ מגור וצלה"ה נפלאות

שארם יוכל לחיות כל ע' שנים ויחי' בנ' מדריגה ואי' מכוין אפי' כחוש השערה בשביל עצמו לא יגלל מנהיגים :

ל"ה) עו"ש ברשי' פ' לך וכיון שילא מלך סדום מן החמר האמינו באברהם למפרע הלא קשה להבין וכי לא ראו שאברהם נילול באור כשדים ומביא בשם רבינו הקדוש הנ"ל דמשנילל אברהם אבינו מאור כשדים ניפל הבחירה ולאחר שנעשה גם למלך סדום חזרה הבחירה ונשאר אמונה לבד וזה תיבת וכו' אמינו למפרע ודבריו הקדושים לריכין פירוש. וכלפיטריד פירוש לפירושו דהנה שאלו לי אחד מאנשי זמננו מפני מה הקב"ה אינו מעניש את הרשעים תיכף למשל אם אחד יתלל שבת ימות תיכף או אחד אוכל ביוהכ"פ יתקף בנרנו ואז היו יודעים כל העולם לירא מהש"ת ולקיים החורה אבל כשהם מלימים עוד אין ממי ליקח מוסר. והנה בחמת נסתר זה מאתנו ונביאים עוד שאלו מדוע דרך רשעים ללחם אעפ"כ השבתי לו לפי קט שכלי כך הנה כשהביה"מ הי' קיים אם הדם עבר עבירה הי' מתרין בו ואח"כ הי' ד' מיתות ב"ד ומלקות וא"כ הי' ירא כל איש לעבור עבירה שלא יבג ב"ד או שלא ילקה וא"כ הי' הבחירה בקטנות מאוד. ואח"כ כשבטלו ד' מיתות הי' דין ארבע מיתות כמו שאמרינן בגמרא והי' ג"כ יראים משונם והיו בלא בחירה ואח"כ בדורות שלפנינו הי' בוש גדולה לעבור עבירה ואם אדם עבר עבירה היו רודפים אותו בכל מיני בזיונות ובזושים ממילא לא הי' בחירה וכהיום בעיקבסת דמשיחא שהש"ת חפץ שישראל יתנגדו בדרך החורה הקדישה בבחירתם הטיב ובטלה אף דין ארבע מיתות ואף ביום אין להם כידוע בע"ה"ר אשר אף אם יעבור עבירות מכובד הוא בעיני העולם וא"כ מי שיטעה כחוס"ק ורלוץ הש"ת אין לו שום סיבה שיביאנו לזה

ממך הדעה ולא ידע בין טוב לרע ממילא לא ישי' בחירה ולא יושלם סדר כוונת הבחירה ממילא לא יתוקן העולם ובזה הטעם אותו בטעות גדול כי אם לא שמש לו אז והיי' אז הבחירה שיבחר בטוב וממילא נשלמה אז בזה סדר הבחירה ונעשה תיקון העולם והנה ראיתי בספרים מובא בזה מרביתנו הקדוש הנ"ל בפנים שונים אולם כך שמעתי מהרב ר' נחום ישראל הנ"ל ששמע בעלמו מפה קדשו נוסח זה וזה הנכון :

ל"ו) הנה רבינו הקדוש הנ"ל בעת הכוונת של גכדו הדמו"ר בעל שפת אמת זללליה אמר לו מדע בני הנה כתיב בחורה נקי יהי לביתו שנה אחת כוונת החוס"ק בחיבת נקי' כמו דכתיב ובשל השור נקי ודרשו חכמי' בגמרא כמו שאמר אדם ילא פלוני נקי מנכסיו ואין לו בהם הנאה של כלום כך כוונת החוס"ק בחיבת נקי יהיה לביתו ואין לו שום הנאה של כלום וד"ל :

ל"ז) הנה רבינו הקדוש הנ"ל בחילוחו הי' עשיר גדול ואח"כ אבד רכוש ואעפ"כ הוא עשה את שלו ועסק בחורה ועבודה ולא השגיח על שום דבר ושאלה לו זוגתו הלדיקה הלא ראינו שכל האנשים דואגים על פרנסה ואתה עושה את שלך תמיד בעבודת הש"ת ולא תדאג כלום על פרנסתו מאלן יהי לנו לפרנס ב"ב אמר מתיכן מדע שאני אין דואג על פרנסה אמרה לו הרי איני רואה אותך שתדאג רק תמיד אתה עוסק בחורה השיב לה הלא אביך לקח אותי לעילו א"כ מה שאחר לריך לדאוג בשלשה ימים לפי חרופותי אני דואג זאת במנוח אחת. ושאלה לו טוב ומה חידשה עם הדלגה שלך אמר לה ומה עשה האיש הנ"ל עם השלשה ימים דאגה שלו זה עלמי עשיתי עם הדלגה שלי במנוח אחת :

ל"ח) בספר נפלאות חדשות מביא בשם רבינו הקדוש הנ"ל שאמר

עשר טרבינו הק' בעל חי' הרי"ם מגור וצלה"ה נפלאות כג 45

האמונה כי האמונה היא אם היא בלא טעם אבל כשיש טעם וסיבה לזה אין זה אמונה והנה כשראו שהמלך סדום ניצל ג"כ אף שהי' רשע אי"כ ראו שאין תלוי זה בזה ויוכל להיות רשע שהי' ניצל ג"כ וכמו כן יוכל להיות לדיק שלא יולל חי' ואם היו עובדים את הש"ת הי' בצמורתם הטיב ועבודתם הי' מלד האמונה בלי טעם וככה רק כבודתם הי' . . . והאמינו בצארכה למפרש:

לזה רק בחירתו מעליו זה חביב לפני הש"ת כן השנתי להם וישר הרבר בעיניהם. ומעשה נבין דברי קדשו של רבינו הקדוש הגיל והנה כשראו שאצרכהם אבינו ניצל צאור כשדים הי' בדעתם שאצרכהם ניצל בשביל פעשה רלון הש"ת אבל חי' אם לא הי' עשה רלן הש"ת הי' נשרף אי"כ לא הי' כאן בחירה כי הי' מוכרחין לעשות רלון קיים שלא ימנשו ואם הי' מתנהגין כשורה לא הי' בשביל

מוערה ט' מכבוד קדושת אדונינו מורינו ורבינו הרב הגאון הקדוש בנגלה ובנסתר צדיק יסוד עולם חכם הרזים כל רז לא אניס לי' מופת הדור קדוש ד' מכובד מרנא ורבנא וכו' הרבי ר' ירחמיאל ישראל יצחק זצוקללה"ה זי"ע טאלבסנדר בעל המחבר ספה"ק ישמה ישראל.

חכמה אולם הי' הכל ברות הקדוש רק הוא הי' מלביש איהם בחכמה וכמה פעמים הי' אומר עוד תשובה מקודם ששאלו לו ורלינו בחוש אשר הי' מרגיש ברות קדשו רעיון כל איש ואיש והביט אף למרחוק והי' לו מוח קדוש ונפלא כאלה מן הגאונים הראשונים והי' לזכר לזרה ופושט לזרה בכל שעה ושעה ולפעמים הי' מבטל א"ע לפני כ"א דביצוריו הקדושים באהבה וידידות עד ששכתנו עם מי אנו מדברים וכרגע נשכחה פניו הק' ורלינו אותו בדביקות נפלא כ"כ עד שנכסגו אחר מחמת יראה וגדול הפחד ממנו והי' לנו בושע מעלמינו האורך היינו מדברים עמו עד כעת ושכתנו לפני מי אכתנו עומדים כן הי' דרכו תמיד וכל מי שהי' לו לב להבין ראה אשר רבינו הק' הג"ל לא עשה שום תנועה ולא דיבור ולא נגע באחד מביצוריו הקדושים שלא הי' לו צוה כוונה קדושה ועבודת להש"ת והי' להעולם כאב רחמן והסתפק בלעגן של כאו"א והוא הי' בקי בכאו"א את כל מלבו ומעמדו ואף בכל הענינים יותר מהאיש הג"ל בעלנו ואמר על

(א) **הנה** רבינו הקדוש הג"ל הוא בן לאותו לדיק אדמו"ר הקדוש רבב ישראל ופרשיו מן מהרי"ם זללה"ה זי"ע מאלכסנדר הג"ל במוערה ח' וכאבא כן צרא הנה גם הוא הליבו מאור לבנות בני ישראל בתפלתו הקדושה אשר הי' במהיקת עריבות נעימות ידידות והמיד מסר נפשו וגופו עבור כ"א מישראל ועבודתו הי' להשפיע שמחה בקרב כל אחד ואחד הבאים אליו והי' חכם גדול ממקור החכמה עילאה הבאה מיראת הי' כמש"כ הן יראת הי' היא חכמה וכאשר צא איש לפניו בעג"ג היותר גדול והי' מונחת אבן על לבו מרוב יגונות ולרות שנכפלו עליו והי' העולם חשך בעדו ר"ל הוא ברוב חכמהו הקדושה והנפלאה וביצוריו הקדושים הסיר את האבן ממנו והאיר את עיניו עד שהלך מאתו בשמחה והוא השיב לשאליו הכל בחכמה וכל התשובות שלו הי' הכל בנוי עפ"י יסוד חוה"ק הן מפסיקים והן מומאחר חז"ל או מש"ע והרבה מאנשים שלא הבינו זאת ודימו נכפסם אשר כל התשובות שלו הם עפ"י

72 עשר מרבניו הק' בעל ישמה ישראל זצלה"ה טאלכסנדר זכיות

כי הוא מלושה על הריאה ואם יעורר השי"ת שהסור הקולי ממילא יתחזק כוחה ויצרך אותה עם רפ"ש וכאשר צאתי בזילה לביתי ראיתי שצ"ה הוטב לה מעט וסיפלו לי אשר הדאקטיר מגריאל נסע לחרון אחד דרך בלענדוב וקראו אותו לתמותי ה"ו והראו לו הרינעפט מהדאקטיר הג"ל וכעס מאוד ושך את הרינעפט ואמר עליו שהנא "קאוואלי" והי יכול לאבד נפש מ"ו ואנ"ד ג"כ מכיון ממש כמו להבדיל דבורי רבינו הקדוש ונתן לה רק רפואה לשמור אותה שלא יגיע להריאה וכשמעו זאת נפלאתי מאוד מהרה"ק של רבינו הקדוש זצ"ה הוטב לה :

ג) יוד בשנה ראשונה הג"ל בליל י"ג מדום שכל העולם הלכו אליו עם קוויטלעך והוא השיב לכל בואל בשמחה כדרכו ופניו כלפי העולם פתוחים בא אליו אצרך אחד והוסיט לו קוויטעל וברגע שהביט בהקוויטעל נשחנה פניו מאוד והסיב פניו הק' להשולקן ונאחז ואמר אזי רבינו הגה על עבירות שמורות בין רבי ובין רבן סברי שיהי"כ אינו מוכר בלא חשבה ואל אנו אונורים ציהיר"ל שקודם תהלים ואל תקחנו מעוה"ו וכו' באופן שנוכל לתקן וכו' ומשך חיבה באופן אבל אם לא לתקן את אשר שמחנו למה החיים וכו' זה נקרא חיים והנה האצרך הג"ל חיבך נבלע בין העולם ולא הייתי יכול להכירו ואח"כ בא אליו עלם אחד כמו ערך י"ג שנים ויבנה מאוד לפניו ושאלו מה זה שבוכה וסיפר לו איך שזה איזה שבועות שמה לו אחיו ר"ל ומלם לו בכל לילה איך שבא אלנו ואומר לו שיקח אותו ג"כ לשם לכן הוא ירא מאוד ויבכה הסיב רבינו הק' את פניו כאלו מדבר להנפטר הזה ואמר מה ירעה ממך שוטה הזה לא די שהוא הלך לעולמו מה ירעה עוד ממך לך לביטח ואל חירא כלום אני מבטיחך שלא יעשה לך רעה מ"ו זה ראיתי בעלמי ופלא היא :

ד) דנה צעת שהי' אביו אדמו"ר הק' זצלה"ה ציער בלאטי אמר לבנו

על ענמו שמיוס עמדו על דעתו מה שראה ושמע עוד לא נפל מרעיונו הקדוש ומדבריו הק' שהשיב לכל שואל לא היינו רשאים לשנות אפי' כחוט השערה מ"ו כי הי' אלנו כאשר ישאל איש בדבר אלקים כאורים ותומים וכאשר גזר אומר בדיבורו הקדוש לא הי' שינוי מ"ו אפי' בר קטן שבקטנים בכל הענינים ששאלו לו וכאשר באו אליו בכל יום הרבה אנשים למאות לשאלו לו לכל ענינים הנזכרים והוא השיב לכל שואל וישב כך איזה שעות והי' הענוג גדול לעמוד בחדרו הקדוש ולשמוע מפה קדשו חשובה לבא"ח [כדאיחא אלל שלמה המלך אשרי אנשיך ואשרי עבדיך אלה העומדים לפניך חמיר השומעים את חכמתך] אשר צאמת כל חללי דעלמא לא ישווי ליה את חכמתו הקדושה והנפלאה והרבה פעמים כשהשיב לאחר הרגים השני שהי' עומד שם אשר כוונתו הקדושה עליו כך הי' הרבה והרבה מי יוכל לשער ולספר גדול חכמתו ויראתו הקדושה מה שראינו בעינינו :

ז) דנה בשנה הראשונה לאחר הסתלקות אביו מרן הקדוש זצלה"ה נחלטה חמותי ע"ה בצלענדיז על חולי טיפעת ר"ל והיא היכה מאז מלושה על הריאה לכן נחלטה מאוד וכנעט היתה לאחר יאוש מ"ו וכנעתי לטאלכסנדר והשיב לי צוודאי לריכה לרחמים גדולים וכשמעי זאת התחלתי לבכות לפניו ואמרתי איך אוכל ליטע לביתי ולראות האיך שמונה ילדים בזכיהם סביב לה וראיתי שזלנו עיניו כמו ב' דמעות והי' אז פ' חלא ואמר המדרש אומר כי יקרא קן לפור וכו' מה לפור הזה שאין לה לא צריחות ולא שבועות בני' מכפרין עלי' ישראל עאכ"כ קן חמוחך הכולה להושע בזכות ילדי' ושאל לי איזה דאקטיר ואמרתי לו דאקטיר ממאגליניאל אמר לי שהוא אינו יודע כלום רק הביאו דאקטיר מגריאל ותאמרו שלא יתן רינעפט לחזק אותה כאשר נתן לה הדאקטיר הג"ל דק העיקר יראה שלא יגיע להריאה מ"ו

עשר מרביצי הק' בעל ישמה ישראל וצללהיה במלכסדר זביות לו 73

מקרא אחד אחד מרבות וכו' - לדודו ואחיה עבד
 היא ודודו זה פסוק חסכל בלוי מרמי
 ואמר בלשון קדש הנה אנוה הדבר שאש
 בומר בלב הפפוי"כ לריכס פסם להרליך
 זאת ולקח חומש דברים וקרא שני פרשים
 הראשונות בהתלכות ולא קרא יותר
 ותיקף נשמה פניו הק' בדכיות גדול עד
 להפליא :

ז) שמעתי מהרבי החסיד המופלג
 ר' פיבל שלום שליטי"א
 בן אמותו של רבינו הקדוש הנ"ל אשר פ"א
 בא אברך אחד מאנ"ש מלאדז עם התללות
 גדולה לפני רבינו הק' שיש לו בן יחיד
 והוא חולה מאוד ועשה קאנטאליע מג'
 דאקטורים אי' אומר שיש לו נקב בהריאה
 ר"ל ואחד אומר מוגלח עם וחי' אומר מים
 עם וליווי לו ליסע לברעסלא ובה לרבינו
 הק' לשאל פלה ובכה מאוד השיב לו
 רבינו הק' וכי מניין לך מעות ליסע
 לברעסלא תיסע להיער סמוך ללאדו
 והשי"ת ישור לך וכשהלך מאתו התיישב
 האיש הנ"ל ואמר מה אומר לי הרבי ח"ן
 לי מעות אמכור כל מה שיש לי עבור בני
 יחירי והנה לא הרהיב עוז בנפשו לילך
 עוד הפעם אל רבינו הק' וביקש מר' פ"ש
 שהוא ילך עבורו כי הם היו יודים והלך
 רפ"ש הנ"ל לדודו רבינו הק' ושאל לו זאת
 ואמר הלא מוכן האיש הזה למכור כל מה
 שיש לו כדי לרפאות את בנו יחירו ונאנח
 רבינו הקדוש ואמר לו לא די שאינם
 מבינים מה שאני אומר להם אלא שמקשים
 לי עוד קושיות הנה דאקטיר אי' אומר כך
 וכו' כנ"ל הנה כל הג' דברים הנ"ל לא
 טובים הם וכולם סכ"נ הם ואם יסע
 לברעסלא יאמרו כ"א מהם ומה יהי' מזה
 לכן אני רציתי ליקח אותו מכל השלשה
 דברים הנ"ל ויסע להיער ויהי' לו
 רפואה :

ח) פ"א הייתי אלו בש"ק והי' עם ג"כ
 איש אחד והי' אומר ע"ע
 שהוא רבי והי' רואה ליסע בהשלתן למעלה
 מהרדנים וליווה לו רבינו הק' שיסב אחרי
 הרדנים

לכנו רבינו הק' הנ"ל כנה אני חלום
 מאוד ורחמנות גדול על העולם שיבואו
 אליו עם בקשתיהם ואני לא אוכל להשיבם
 לק תחבוב לי מפלה אחת שעכ"פ תפלה
 בעדם בכ"י והנה רבינו הק' - השמיט אי"ע
 וככל פה שאל לו אם כבר כתב השיב לו
 תרולים שונים פ"א היחה אמותו מקשה
 לילד ושלמו - לאביו הקדוש להזכיר אותה
 לפניו והודיעו מקודם לרבינו הק' הנ"ל
 שהוא ילך לאביו הק' והנה לא רבה ליערו
 ימן שהי' חלם מאוד לכן תיקף כתב
 במהירות את התפלה הנ"ל ונתן לאביו
 הק' ולא הודיעו כלום מבחו ועמד רבינו
 הקדוש הזקן מכסאו ונטל את ידיו ואמר
 את התפלה בקולו הקדוש כדרכו ורבינו
 הק' הנ"ל הלך מאתו ואח"כ באה בשורה
 טובה אשר ילדה בשלום ב"ה ונהודע לאביו
 הקדוש הכל ושאל לו בני למה היית מעלים
 תמני זאת והשיב לו אם אמרתי לך מה
 היית עושה היית מתפלל בעדה הלא
 התפללת עבורה בתוך תפלה זו ששם יש
 תפלה על מקשה לילד ג"כ בא וראה כח
 רבינו הק' הנ"ל שהי' מעמיד ע"ע זאת
 שלא להודיע לאביו הק' והתפלה הזאת
 נדפסה בספה"ק ישמה ישראל :

ה) הנה האמו"ר הה"ל ז"ל הי' אלו
 בליל הו"ר קרוב לחלות והתנלל
 אי"ע לפני אביו בלשונו הק' הנה היום
 הושענה רבה ולא אמרתי תיקון ולא עשיתי
 כלום ואביו ז"ל לא הי' יכול להתאפק וא"ל
 אחס תוכלו לומר שלא עשיתם כלום אהם
 יושבים איזה שעות וכי בשביל עצמכם מ"ו
 הכל עבור ישראל וכי יש עבדות השי"ה
 יותר מזה ונאנח מאוד ואמר חוי ואביו'
 מה אשיב להי' :

ו) סיפר לי הרב החסיד המפורסם
 בנש"ק וכו' מ"ה ר' יצקב
 בוגם שליטי"א אחי כ"ק ברוך שליטי"א
 מאלכסנדר אשר פ"א בליל הו"ר אומר
 משנה תורה והלך אח"כ לדודו רבינו הק'
 הנ"ל אומר רבינו הק' ראו נא זה היודיל
 אומר משנה תורה ואף זאת הנכרה שנים

74 עשר מרבינו הק' בעל ישמח ישראל זללה"ה מאלכסנדר זכו"ת

(יא) **פ"א** שאל אחשו אחד על שידוך עבור בנו עם בת נגיד אחד שהיא בורסקי ובתוך הדברים סיפר לו שאין לו רק שתי בנות וא"כ בודאי יהי' לו כל טוב אללו השיב לו רבינו הק' הנש' חז"ל אמרו חז"ל לו למי שאומנתו בורסקי ועוד אמרו ז"ל חז"ל לו למי שצניו נקיבות וא"כ לרחוק א"ע צניו חלוץ זה אינו נכון :

(יב) **הנה** צעת שהי' רבינו הק' בנישטטטיל עמדתו לפניו ובה אליו החסיד המופלג ר' זושא ז"ל מקאלביעל ונקח לו קוויטעל והתגלגל לפניו שכל הלילה שכעט מווארשא לפה לא הי' לו מטתה מבלבול רעיונותיו שהי' מדמה לו דבר רע ח"י על אחד מילדיו ויש לו ענ"כ מאוד מזה ולקח רבינו הקדוש את הקוויטעל שלו והראה לו באלבטו ע"ז הילד אתה מסופק לא יהי' לך שום פחד כי הכל טוב זה ראיתי בעלמי :

(יג) **הנה** לאחר נשואין שלו נסע להשיק הרבי ר' יעקלע מראדזימין זללה"ה ותמיד התגלגל א"ע לפניו אודות בנים פ"א כשילא ממונו אמר לאבשי שלומי איני יודע מה רולה בן הרב מגרילא ממני הוא יש לו נשמת האור החיים הקדוש לכן לא יוכל להיות לו בנים ורבינו הקדוש שלח כמה פעמים מעות לא"י לחוק הגיון של האוה"ח הק' זללה"ה וגם נמלא על הספר יד מלאכי רשימת המלכה של אוה"ה בכתב יד של רבינו הקדוש הג"ל גם שמעתי פלא אשר צעת שהלכו עם מטתו הק' להצ"ע דחק אית' אחד וקירב אלל אחיו רבינו הק' בעל הפארתה שמואל זללה"ה ואמר לו הא לכם עפר אדמת קודש מזיון האוה"ח הק' עבור אחיכם רבינו הק' ולקח ממנו והאיש הג"ל נעלם חיקף והוא פלא :

(יד) **הנה** כשטולדה לי בחי ראשונה ח"י והי' זמן רב עד לערך ט"ו שנה והפארתי תמיד אלל רבינו הק' שאובטע עם צ"ז ועוד השי"ת וכשהניע זון הילדה

פרצנים ואמר אח"כ ח"י מה שרונים ממני באים אלי ורועים שאכבד אותם לישב צראש כדי שעי"ז יהי' יכולים ליקח פדיונות אשר לא גולתי אז אביב אלעך עוד ליתן דין ומשכן על ממון שאני לא גולתי ולא הנתי מזה :

(ט) **פ"א** בה אליו אחד מהאנשים הפשוטים מלאדו ושאל לו לאשר שהוא דר באלטשטאט והשתו רועית דוקא לקבוע דירתה בנישטטאט והוא ירא שלא יהי' לו פרנסה שם כי אינו רגיל שם וא"י מה לעשות לכן שואל ענה, שאל לו רבינו הק' מפני מה רועית אשתך דוקא בנישטטאט השיב לו גם אני ח"י א"ל רבינו הק' אני אומר לך הטעם אתה איש שכור וכשתעשה שכור אתה מכה אותה ולאשר שיש לה הרבה מכירין בפה בוסה עלמה מאוד לכן היא רועית דוקא לדור בנישטטאט במקום שאין מכירין שלא יהא לה חרפות קבל על עצמך שלא תשתה ותשכר ואיני אומר לך שלא תשתה כלל רק כדרך כל ישראל מעט בלי שכרות ולא תכה אוהה אי גס היא תהי' מרובה לדור במקומה באלטשטאט כשמוע האיש קן נבהל מאוד ואמר רבי קך היא באמת וכיוון רבינו הק' הכל ברוה"ק :

(י) **הנה** בה אליו פ"א איש עם התגלותו שאין לו פרנסה מהחנות והבין לבינו הק' ברות קדשו שהוא מחזיק חנותו פתוח בשבת א"ל אם תרצה ליקח אותי לשותף בלי מעות על 15 פראצענט אני מבטיחך שיהי' לך פרנסה השיב האיש מה טוב ומה נעים ועשו שותפות בהסכם גמור אח"כ אמר לו רבינו הק' א"כ חלק שביעי הוא שלי ואני בורר לי שיוס השבת יהי' שלי ואני מלווה לך שתסבור התנות ביום ש"ק כי שלי הוא ומשאר ששה ימי השבוע יהי' הדינות שלך ויהי' לך הללחה וכן עשה והללחה וכמה גדול רה"ק שלו וחכמותו הגדולה שהבין שאם יאמר לו כך פשוט לסבור את חנותו ביום השבת לא ישמע לו ואמר לו בדרך כזה שיהא מוכרת לניית לו :

עֵשֶׂר מַרְבִּינוּ הִק' בַּעַל יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל וּזְלַלְהֶיָּה מֵאַלְכַסְנַדֵּר זְכוֹת לַח 75

כֹּהֵם לֹחַ חֲסַבְתִּי מַעֲוֵלִם אֲשֶׁר כִּמְלֹאֹת רַבִּי
אִישׁ חֲכָם כֹּהֵם וּבַעַל רוֹהֵק:

הַקְדָּמָה שְׁנִי.

הַנְּהַ רֵאִיתִי לְהַעִיר בְּכַחַן בְּסַפְרֵי זֶה
כַּמָּה גְדוֹל כַּח הַלְדִּיקִים וְרֵאִוִי
לְכָל אִישׁ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִרְאֶת הִ' נֹוגַע בְּלִבּוֹ
לְרֵאוֹת לְקַרֵּב אִישׁ לְלִדְיָקִי הַדּוֹר וְחַל יִשְׁגִּיחַ
עַל הַיְצוֹת הַמְּנִיעוֹת שְׂמוֹנֵעִים אֲחִיתוֹ לִישׁ
לְהַלְדִּיק אוֹ מוֹסִיחִים הַמְּכַנְיָסִים בְּלִבּוֹ קוֹשִׁיּוֹת
וּמְקַרְרִים אֲחִיתוֹ כִּי הֵם שְׁלוֹחֵי דִלְהִיָּר רִ"ל
כִּי יִחְשׁוּב אֲדָם בְּעֲלָמוֹ הֵלֵךְ לִבּוֹ לִכְבוֹשׁ עָלָי
אֶרֶץ וְיָמִינוֹ כָּלֵל עוֹבֵר וְהַיָּמִים מִלְּפֹו וְעִבְרוּ
וְחָה נַעֲנָה לְיוֹם הַדִּין הַגְּדוֹל וְהַגּוֹרָא חָה
יִהְיֶה לְחַמּוֹתָיו שֶׁנֶּאֱחָזוּ עֲלָמָיו בְּלִדְיָקִי הַדּוֹר
וְהֵם יִמְלִיְצוּ עוֹבַר בְּעַדְיָנו לְתַקַּן אֶת־נַשְׁמָתָיו
וּמִבְּאֵר בְּסַפְרִים הַקְּדוּשִׁים אֲשֶׁר לְהַעֲלוֹת
נַשְׁמוֹת הַנִּדְחִים זֶה שִׁיךְ רַק לְלִדְיָקִי הַדּוֹר
אֲשֶׁר עוֹרֵד בְּחַיִּים בְּזֶה הַעוֹלָם אֲוֹלֵם בְּהַלְדִּיק
אֲשֶׁר הִ' דְּבוֹק בְּחַיּוֹ הוּא יְכוֹל לַעֲשׂוֹת לוֹ
טוֹבָה אֲפִי בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן וּכְאֲשֶׁר הַבְּחִתִּי
בְּסַפְרֵי לְרוֹר הַחַיִּים מֵהַהִיק ר' אֶהֱרֵן
מַטְשֶׁע־רֵאֲבַעֵל וּזְלַלְהֶיָּה עַל מֵה דְּאִיתָא
בְּמַשְׁנֵה הוֹלֵךְ וְחַיּוֹ עוֹשֶׂה שְׂכָר הַלִּיכָה בִּידוֹ
הַיִּינוּ אֲפִי מִי שֶׁנֶּסַע לְהַלְדִּיק בְּעוֹהִיז וְלֹא
עָשָׂה שׁוֹם פְּעוּלָה טוֹבָה מֵהַלְדִּיק אֲעִפְיִיךָ
בְּעוֹלָם הַעֲלִיּוֹן כְּשֶׁרֹּחֵה לִיךְ לְהַלְדִּיק הַלֵּן
וּבְפִרְט בְּשִׁינֵי הַזְּמַן אֲשֶׁר הִ' נֹוגַע אִז
לְהַלְדִּיק מַחְוִיבִים לְהוֹבִיל אֲחִיתוֹ לִזֶּה הַלְדִּיק
כִּי יֵשׁ לוֹ טַעֲנָה חֻזְקָה הַנִּשְׁמַעַת אֲשֶׁר בְּחַיִּים
חִיתוֹ הִ' נֹוגַע בְּזָמַן הוּא וְהִי לוֹ הוֹלְחֹת
וְעִרְחוֹת רַבּוֹת לִכֵּן מוֹכְרִחִים לְהוֹבִיל אֲחִיתוֹ
אֲלָנוּ וְחָה פִּשְׁט שְׂכָר הַלִּיכָה בִּידוֹ שֶׁל הַחֲסִיד
וּבִיד הַלְדִּיק אֲשֶׁר הִ' מְקוֹשֵׁר אֲלָיו לְעֲשׂוֹת
לוֹ טוֹבָה עֲבַלְהִיק וּכְאֲשֶׁר הַבְּחִתִּי לַעֲיֵל
בְּסַפְרֵי זֶה מַעֲרַכָה הִ' סַעִיף חִי מֵאֲדָמוֹר
הַלְדִּיק הַקְּדוּשׁ מוֹוֹרְקִי וּזְלַלְהֶיָּה שְׂנַבֵּעַ
בְּעֲלָמוֹ לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְפַטֵּר אֲחִיד מֵאֲנָשִׁי
שְׁלוֹמִיו שֶׁשְׁלִיַח בְּיוֹם הַקְּדוּשׁ מִיָּיִשׁ לִכֵּן
יִרְאֶת כְּאוֹ"ל לְהִיּוֹת מְקוֹשֵׁר בְּלִדְיָקִי הַדּוֹר
וְלִאֲחִיתוֹ בְּזֶה בְּלִי רַפְיוֹן וְחַי מִבִּיחַ בְּכַחַן

חָה

הַלִּידָה נִסְעָתִי אֲלָנוּ וְנַחְתִּי נוֹ קוֹיִטְעַל
שְׂחַל בְּנַקֵּל אָמַר לִי אַחַה רוֹחֵה בֵּן זָכָר
וְכַשְׂאֲרֵתִי דוֹמֵם וְלֹא יִרְעָתִי מֵה לְהַשִּׁיבֵנו אִ'
מִסְחַמָּא אֲנִי רוֹחֵה בִּיז שְׁנִית הֵלֵךְ כָּבֵד הִיָּה
הַפְּלֵת שׁוֹא לִכֵּן לֹא הַשִּׁיבֹתִי לוֹ כְּלוֹם אָמַר
לִי מֵה בְּכַךְ אֲס תִּהְיֶה יִלְדָה בִּיכ טוֹב וְכֵן
הוּא וְבִיָּה נוֹלְדָה בְּתִי תִי :

טו) פ"א בַּח לְלִאדְוִי סוֹתֵר אֲחִיד
מְקַרְעַמְעַלְלָא שְׁסַרְסְרוֹ לוֹ
מִסְחַר אֲחִיד סַמוּךְ לְלִאדְוִי וּלְכִסּוֹף לֹא עָשָׂה
וְעָשָׂה הוֹלְחֹת בְּחַגְסָם עַם טוֹרַח רַב וְקוֹדֵם
נִסְיַעְתּוֹ לְבִיתוֹ יֵשֵׁב בְּאֲכַסְנִיָּא שֶׁם בְּלִאדְוִי
עַם אִיזָה לִיטוֹוֹאֲקִים וְהַחְמִילוּ לַעֲשׂוֹת לִינּוֹת
מֵהַאֲדָמוֹרִיִּים מַפְלוּךְ כְּדַרְכָּם וְעָנָה אֲחִיד
וְאָמַר הִנֵּה סַמוּךְ לִפְנֵי בְּעִיר אֲלַכְסַנְדֵּר בִּיכ
נִמְלֹא רַבִּי אֲחִיד וְאֲוֹמְרִים עָלָיו שֶׁהוּא חֲכָם
אֲמַר הָאִישׁ הַגִּיל אִיכ אֵלֶךְ לְרֵאוֹתוֹ וְלִקְחָה
עֲגֻלָּה וְנִסְעֵה לְאֲלַכְסַנְדֵּר וְבֹא בְּחוּךְ הַבָּאִים
לִיקְחָה שְׁלֹם וּכְשֶׁרַבִּינוּ הִק' הַבִּיעַ רַק בְּפִנְי
הַבֵּן הַכֵּל וְנָתַן לוֹ שְׁלֹם וְאָמַר לוֹ שִׁמְחִיךְ
אֲחִיד הַעוֹלָם וְיִדְבַר עִמּוֹ וְכֵן הוּא שָׂאֵל לוֹ
רַבִּינוּ הִק' מֵאִיךְ אֲחִתָּם וְהַשִּׁיב לוֹ
מְקַרְעַמְעַלְלָא וְחָה אֲחִתָּם עוֹשִׂים צַפָּה וְסִיפֵר
לוֹ הַכֵּל גַּם עַם הַתְּגַלְלוֹת עַל הוֹלְחֹת וְטוֹרַח
הַדֶּרֶךְ בְּחַגְסָם גַּם שֶׁשָׁמַע שִׁישׁ רַבִּי צַפָּה וְרֹחֵה
לְרֵאוֹתוֹ שָׂאֵל לוֹ רַבִּינוּ הִק' מֵתִי נִסְעָתָם
מִבִּיתְכֶם הַשִּׁיב לוֹ בְּיוֹם פִּי וְחָה בְּאֲחִתָּם
לְלִאדְוִי בְּיוֹם פִּי אִי"ל אִיכ נִסְעָתָם בְּשַׁבַּת
אֲמַר הָאִישׁ לֹא נִסְעָתִי בְּשַׁבַּת אָמַר לוֹ
רַבִּינוּ הִק' אֵל תִּאֲמַרוּ כֵּן כִּי צִעִיכ נִסְעָתָם
בְּשַׁבַּת וְעָשָׂה עִמּוֹ חֲשׁוֹן מִכֵּל הַנִּסְיַעַה כָּלֵל
יּוֹם וְהִרְאָה לוֹ עַל הַשְׁלַחַן שְׂנַבֵּעַ בְּשַׁבַּת וְכִיּוֹן
שְׂרָאָה שְׂנַרְתּוֹ נֶרְהֵ הוֹכֵרָה לְהוֹדוֹת שְׂנַבֵּעַ
בְּשַׁבַּת אָמַר לוֹ רַבִּינוּ הַקְּדוּשׁ אֲנִי שׁוֹאֵל
אֶהְכֶם אֲחִתָּם רֹחֵם לַעֲשׂוֹת מִסְחַר וְלַהֲלִיחַ
בְּמִסְחַר וְלִרְכִיבִים אֲחִתָּם לְכִיִּיעַתָּה דְשִׁמִּיָּא
אֲחִתָּם מַחְלִלִים תִּיכֶף הַשַּׁבַּת תִּקְבְּלוּ עַל
עֲלָמִיכִם שֶׁמִּכַּחַן וְלַהֲלֹאֵה חֲשַׁמְרוֹ אֲחִתָּם הַשַּׁבַּת
אִזִּי יַעֲזוֹר הַשִּׁי"ת לְכֶם שֶׁתְּחַלְּלוּ בְּמִסְחַרְכֶם
וְלִקְחָה פְּרִידָת שְׁלֹם מֵאֲחִיתוֹ וְנִסְעֵה לְלִאדְוִי
לְהַחֲבִירִים שְׁלוֹ וְסִיפֵר לֵהֶם כֵּל הַעוֹבְדָה וְאָמַר

76 עשר מרבינו הק' בעל ישמח ישראל וצלה"ה מאלכסנדר זכיות

הקדוש בצדימותא הלא תדע שהאיש הזה
 הי' אללי [הוא ה' איש חשוב ומכובד
 מאוד וחסיד ובעל מיוחס והי' מחתופף
 בלל אביו רבינו הקדוש ואללו לא בא והי'
 אז כבר נפטר] וביקש ממני יען שיש לו
 לו ד"ת לכן יבקש ממני שאעשה לו טובה
 ואמר להרב שי' הנ"ל שיזכיר אותו שיתן
 ח"י זהובים לנדקה עבורו:

(יח) **הנה** פ"א איחר מאוד ולא אכל
 סעודת שמריח ובאתה אליו
 ונתתו הרבני' בטענות גדולות על מה
 שאינו אוכל וסיפר כך הנה הרב הקדוש
 ר' משה מאזוראן וצלה"ה נסע פעם
 אחת בדרך על הבארעל שלו ופתאום
 הרעדער הלכו לתוך הראוו ולא יכלו
 הסוסים לנסוע וזכה הצע"צ מאוד את
 הסוסים שילכו אמר לו הר"מ וצלה"ה מה
 תכה את הסוסים הלא להם אין אשמה כי
 איש אחד נתן לי באנקלעטיל [הוא פריין]
 והופס את הרעדער ואינו מניח ליסע
 שאעשה לו טובה מובן מהסיפור הלו שגם
 אללו הי' כעין זה אז:

(יט) **עוד** שמע מרבינו הק' הנ"ל שסיפר
 מאביו רבינו הקדוש וצלה"ה
 איך שפ"א בליל שני דתג השבועות איחר
 מאוד ולא בא להשולחן והי' תמי' בין
 העולם והלך אללו בנו רבינו הקדוש הנ"ל
 לשאול לי מה הוא וראה שהולך בדניקות
 נפלא ולא הי' יכול ליגש אליו כן הי'
 כמה פעמים יעמד אי"ע אלל הפתח פתאום
 פתח רבינו הקדוש הזקן הדלת ואמר לו
 אולי אתה יודע שם אמו של האברך ר"א
 מלאדו שהי' כבר נפטר ואמר לו ותיקף בא
 להשולחן:

(כ) **עוד** סיפר מאביו הקדוש אשר פ"א
 באמצע הלילה והי' אז קור
 גדול והמשמש הי' אז ר' גבריאל ע"ה
 פהאום שאל לר"ג אם אתה יודע שם אמו
 של זה האיש [הוא הי' משמש אלל רבותיו
 וצלה"ה מקורם] אמר לו שאינו יודע
 אח"כ אמר לו רחמי נא בציהמ"ד אולי יש
 אחד הש"ב לו הלא הקור גדול מאוד ובשעה 2
 בלילה

מה ששמעתי מפי כבוד הרב הגאון החסיד
 המפורסם וכו' ר' יחזק מאיר שליט"א גיטו
 בל כ"ק אדמו"ר שליט"א מה שראה בעלמו
 אלל רבינו הגדול והקדוש הנ"ל בענינים
 האלה ומה ששמע מפיו הקדוש. [עזריאל
 חיים הגי']:

(כז) **מפי** הרב שליט"א הנ"ל הנה פ"א
 בליל יוהכ"פ אחר הפלח כל
 נדרי היו כל הקרובים אללו ורבינו הקדוש
 יבב על הכסא והם עמדו סביבו פתאום
 אמר להם אגיטען יו"ט" לכו לביחכט
 ואמר גם אתה חוכל לילך וקרא' לו בשמו
 ויען כי זה הי' אחד מהקרובים שלו וכבר
 נפטר וכולם היו מכירים אותו מאוד לכן
 נהבהלו מאוד אמר להם רבינו הקדוש מה
 תהבהלו כ"כ הלא יוהכ"פ היום וסיפר
 להם מעשה מרבינו הקדוש הרבי ר"ב
 וצלה"ה זי"ע הנה לאשר שהי' דירתו מעט
 רחוק מהביהמ"ד והי' סביב לכן לאחר
 הפלח כל נדרי בליל יוהכ"פ כשהלך לביתו
 החיוקן בידו שני תלמידיו הקדושים אדמו"ר
 הקדוש הזקן מווארקי וצלה"ה זי"ע והה"ק
 הרבי מקאלק וצלה"ה זי"ע והנה הה"ק
 רח"ה וצלה"ה מאלכסנדר הי' אז אברך
 ורצה להיות שם ורץ מקודם להחדר הנ"ל
 יטמן אי"ע תחת המלבוסים וכשבאו להחדר
 הרבי ר"ב יבב על הכסא ונתנמנם מעט
 והשני תלמידים הנ"ל יבבו אלל השלחן
 פתאום הרגיש הה"ק רח"ה שנעשה דוחק
 גדול בחדר כאילו היו שם אנשים הרבה
 אין לשער והי' זאת לפלא בעיניו כי לא
 ראה דק הם ואח"כ לעק הרבי מקאלק
 עזוה פגענומער" דרך ארץ ואחו רבינו
 הקדוש מווארקי בידו ואמר לו מה תראה
 נהם הניח להם הלא יוהכ"פ היום
 יכששמע הה"ק רח"ה דברים האלה הבין
 מה זאת ונתעלף מתחת השחד וכשהקיני
 אמר לו הרבי מקאלק איונגערמאן חאפע
 זיך נישט ירא אלעמין יא" כך סיפר להם
 רבינו הקדוש הנ"ל:

(ז) **פ"א** בין כסא לעבור בא אליו הרב
 שליט"א הנ"ל אל רבינו

עשר מדיניו הק' בעל ישמח ישראל וצללה'ה מאלכסנדר זכויות למ 77

בליה מי יהי כעת בביהמ"ד אמר לו עוד הפעם לך וצראה אולי יש שם אחד והלך לביהמ"ד וראה שאיש אחד פוסט מאוד בא מלאחך מעוטף בהרבה מלבושים מחמת הקור וביקש מאוד מהמטמט שרואה סילך להרבי להאכיר את בתו הילדה החולנית השיב לו המטמט היהנן בשעה 2 בלילה וכי הפעם לילך להרבי עמה אולם הוא הפליר בו מאוד בבקשה רבה שיניח חוהו לכתום וא"ל עוד אל תכעוס עלי כי גם חותני ה"י מטמט אלל ארמוריים ושאל לו מי ה"י וא"ל שם האיש הנ"ל ששאל עליו רבינו הקדוש וכחבהל מאוד ואמר לו יודע אחת שם אחו של חותנך אמר לו אז הילדה היא שמה על שם זקנתה הנ"ל זהיקף רץ בשמחה לרבינו הקדוש וסיפר לו זאת אמר רבינו הק' הוא מוללה:

בליה מי יהי כעת בביהמ"ד אמר לו עוד הפעם לך וצראה אולי יש שם אחד והלך לביהמ"ד וראה שאיש אחד פוסט מאוד בא מלאחך מעוטף בהרבה מלבושים מחמת הקור וביקש מאוד מהמטמט שרואה סילך להרבי להאכיר את בתו הילדה החולנית השיב לו המטמט היהנן בשעה 2 בלילה וכי הפעם לילך להרבי עמה אולם הוא הפליר בו מאוד בבקשה רבה שיניח חוהו לכתום וא"ל עוד אל תכעוס עלי כי גם חותני ה"י מטמט אלל ארמוריים ושאל לו מי ה"י וא"ל שם האיש הנ"ל ששאל עליו רבינו הקדוש וכחבהל מאוד ואמר לו יודע אחת שם אחו של חותנך אמר לו אז הילדה היא שמה על שם זקנתה הנ"ל זהיקף רץ בשמחה לרבינו הקדוש וסיפר לו זאת אמר רבינו הק' הוא מוללה:

כג) שמעתי מפי אחי כ"ק מרץ שליט"א אשר עמד פ"ח אלל רבינו הקדוש ובה לפניו אחד פ"ס זגמו שהיו חשוכי בנים ר"ל והפלירו מאוד שיושעו עם צ"ז ובירך להם שיטעור להם השי"ת עם צ"ז אולם הם לא ראו לילך מוחו רק שיבטיח להם הבטחה צפירות שה"י להם צ"ז והקפיד ע"ז ואמר ראו נא מה שנעשה כעת הנה מלינו גבי חנה שבאחה אל עלי הכהן צהפלה שה"י לה צ"ז ואמר לה עלי הכהן ואלקי ישראל יתן לך את שאלתך ולא הבטיח לה רק בירך אותה מיד כתיב ופני' לא ה"י לה עוד שהיפה מאמינה בצירור שיש לה הנער על ידה [ח"וין די הארד"י ועכשוו רואים דווקא הבטחה:

כח) פ"א בין כסא לעמוד ה"י רבינו הק' בעל י"י שוכב על הכסאפקע וישן מעט פחאוס הקיך משנתו והגור ראו נא מחין ה"י יודע זה שאישן מעט כעת וכי מפני שה"י אללי פעם אחת בימי החול כבר נעשה מחוקן עמו:

כד) פ"א הייתי אלל בסעודת מלוה מלכה וה"י אז זמן השובבי"ס ואמר אז תורה צבכ"י באתו ענין ובתוך התורה אמר הנה אבדך עושה צביתו מה שלבו חפץ וחושב בלבו מי יראוני ומי ידעוני ולמחרת בא לביהמ"ס והוא שיינער יונגערמאן" אוי ואצוי הא"ך הכל יבין שיש אדם גבוה אשר רואה ויודע הכל וכאשר שמענו דיברות קודש אלה יולאה מפה קדשו בהתעוררת כזה הנה פלגה אחזתנו כולנו כי כ"ח דמה בנפשו אולי עליו כוונתו הקדושה:

כז) שמעתי מפי הרב הגאון החסיד ר' שמחה אובערבאח שליט"א מלאחז איך שרבינו הקדוש כאשר עשו לו האופיראליט על העינים בצערלין וה"י מוכרח לשכב על מטתו איזה ימים צלי כדגוד גופו הקדוש וה"י קשה לו מאוד וביקש מהדאקטיר לאחר איזה ימים שיתן לו רשות ליטב מעט על הכסא ונתן לו רשות וישב על הכסא והנה לאשר בהשפיטאחל יש משרות המשרתים להחולה אולם אלל רבינו הק' המשרתות היו יושבות בבית החיזון ואיש אחד ישב תמיד בחדר רבינו הק' והם אמרו להאיש הזה מה שנלרך והאיש הזה עשה מה שילתרך והנה ישב אז ר' שמחה הנ"ל בחדרו הקדוש פחאוס שמע שרבינו הקדוש אומר לעלמו מה ירלו ממני צפה בצערלין איני לומד ואינו מתפלל ג"כ אין לי מנוחה מהם ונפל פחד גדול על ר"ש הנ"ל כי הבין בטוב

כה) הנה שמעתי בעלמי מפי ידידי הרב המאוה"ג החסיד וכו' ר' אלעזר אייבשיץ ש"י אבר"ק סטערדין איך שחמתו שה"י דר באלכסנדר השיא את בנו לעיר פארנעטשעוו ובא הרב הנ"ל לאלכסנדר ליסע עמם על החתונה וכאשר הלך ליקח פרידת שלום מרבינו הק' הנ"ל אמר לו רבינו הק' אחת פוסע על החתונה אני רוצה ליתן לך איזה מטבע לשמירה אולם חיפש בכל הקטשענטס שלו ולא מצא שום מטבע

לו לא, שוב שאל לו אולי אתן ללדקה זאת בעירי בטענרדן, השיב לו רבינו הק' שם אחת לא לר"ך זאת רק דייקא צפה מובן ממילא חרדס הרב הנ"ל מדיבורי קודש האלה ולקח פרידת שלום מרבינו הק' והלך לבית חותנו שם להכין להנטיעה כי הי' שם עם צ"ב ולקחו עגלה לנסוע לזגירז ומטרדה הנטיעה שמה לחלק זה המטבע ללדקה וכאשר הי' צלם הדרך בין אלכסנדר לזגירז כזכר ולא ידע מה לעשות כי ליסע להלן הי' ירא וליסע חזרה לאלכסנדר הי' לר לו מאוד כי הי' נוסע עם כל צ"ב וליווה את העגלן שיצמוד עם העגלה עד שיטכס עלה מה לעשות ובל"ב ראה שני אנשים עניים באים לקראתו שמה מאוד ונתן להם המטבע הנ"ל ושקט רעיונו ופלא הי' כל הענין:

(ו) הנה שמעתי מהחסיד ר' אשר ז"ל מסאכטשצ' שנסע לאלכסנדר והי' גם בן בית אלל הגה"ק מוהר"א זללה"ה משם ולאחר הסתלקות ארמו"ר הקדוש הזקן מאלכסנדר זללה"ה שאל לו הגה"ק הנ"ל מה נשמע באלכסנדר השיב לו שהעולם יסעו לבנו הוא רבינו הקדוש הנ"ל אמר לו בזה הל"ק טוב מאוד החסידים שלכם אמרו על ווארקי שהוא עמוד הגי"ח ובייאלע עמוד החורה ואלכסנדר עמוד הפצודה ואני אומר עליו שהוא בעלמו הגי' עמודים הורה ועבודה וגמ"ח:

(ז) הנה בעת שארמו"ר הק' הזקן מאלכסנדר הי' חולה ובה אליו הגה"ק מסאכטשוב הנ"ל לבקרו וביקשו רבינו הק' בעל ישמח ישראל הנ"ל על סעודה ובה"ך הסעודה אמר הגאון לרבינו הק' אבקשך אשר בעת שאלך מאה"ך תזכרני שיש לי מה לדבר אהך והי' אז ימי אלול השיב לו רבינו הק' אני יודע מה שכבודו רוצה לדבר עמי ושאל לו ח"ל שכבודו רוצה לומר לי הא"ך יתנהג ארמו"ר שליט"א ביהכ"פ הבעל"ט ונבנה' הגאון הנ"ל ואמר אמת אמת והגית ידיו על

מטבע אמר לו ח"כ תיסע כך אבל הרב נחנהל מאוד מזה כידוע שאין רכבו של רבינו הק' הי' ענינים כאלה לכן השיב שאינו רוצה ליסע ונתיישב הרב ולקח הכיס שלו עם המעות ונתן לרבינו הק' ואמר לו הא לכם כסוי עם המעות ותחנו לי איזה מטבע ולא רצה רבינו הק' ליקח ממונו ובל"ב ראה רבינו הק' אברך אחד מרחוק ושאל לו רבינו הק' אולי יש לך איזה מטבע ונתן לו לצענר ונתן רבינו הק' זה להרב הנ"ל ואמר לו חתן שם זאת לעניים ובאם שחבוא עוד חורה מהחונה לפה תוכל ליתן זאת ללדקה בפה אלכסנדר קודם שחיסע לביתך ולקח פרידת שלום ונסע על החתונה והנה כשרטו לילך להחופה ולא מלא השמש החופה ויחפש אחזה ובשום אופן לא מלאו החופה וכבר הי' סמוך לאור הצוקר ולא היו יודעים מה לעשות ונתיישב הרב ר"ח הנ"ל ואמר להרב דמחא שם אין לנו עלה אחרת רק ייקח פארטשיילע וארבע אנשים יחזיקו אחזה למעלה ויהי' זאת לחופה ויהי' בלי חופה שטאנגען מה צדך והסכים הרב משם ע"ז ועשו כך ועשו החתונה כנהוג וכשבאו חורה מהחונה לאלכסנדר הלך הרב הנ"ל לבית רבינו הק' לקבל שלום ונתן לו רבינו הק' שלום צפנים להבות ואמר לו מוז"ט ושאל לך מה חדשות הי' על החתונה והשיב לו אין שום חדשות רק כדרך כל החתונות שאל לו עוד הפעם לא הי' שום חדשות ? בין שכן סיפר לו מהחופה הנ"ל וכאשר שמע רבינו הק' תיכף עמד מהכסא והלך להחלוץ ואחו צפני פיאות הקדושים שלו ואמר צדך השי"ת "אז עם איז אוים גיאנגען זיא דרענגלטך זיא העללער" כי האדם עץ השדה והרב הנ"ל נחנהל עוד יחמ מהדיבורים האלה ואח"כ צבוקר הלך לקבל פרידת שלום ליסע לביתו אמר לו רבינו הק' עוד הפעם שיתן זאת ללדקה בפה קודם שיסע שאל לו הרב הנ"ל אולי יש אופן שאני אתן הרבה יותר לזה ללדקה והמטבע הזאת אחזיק בידי לשמירה אמר *

עשר מרבינו הקי בעל ישמח ישראל וצלה"ה מאלכסנדר זכויות מ 79

ועינתה אותו כדרךך ואמרה אליו אהה סמכת על הרצי ראה מה עלתה צידך ובהה היא בתי יחידה ור"י הג"ל לא היה יכול לסבול עוד וגסע לאלכסנדר וה"י אז ימי פורים וסיפר לרבינו הקי את כל לרעותו מר"ב אמר לו רבינו הקי חיסע לציבתך ותאמר לאשהך אשר אני מצטיח לה אשר חשמע הסדר מחתנה צביטה וגסע לציבתה וימר לה כך וצין כך ימי הפסח ממשמים וצאים ואין קול ואין עונה פחאוס צליל צדיקת חמץ נפתח הדלת וחתנו צא וכחצ צידו חפשי הוא לגמרי מוצן גדול השמחה שה"י צביט ושאלו לו מאיזה סיבה צא לציבתו וסיפר להם יען שדרכם ה"י תמיד להחלל ח"ע שהם חולים ועמדו על קאמיסייע וצדק אוהם הדאקטיר וכיון שראה שלא נחמר להם כלום הוכרחו לחזור ולעבוד כן ה"י דרכם וכאן זה איזה ימים עשה הוא ג"כ כך והעמידו אותו על קאמיסייע צתוך הרבה אנשים ואין אחד מהם ילא חפשי כיון שהגיעו אללו פחאוס צא להקאמיסייע הגלאוונא וזראלש הגדול מכולם כיון שראה אוהו התחיל לחחוק מאוד כי ה"י לו זקן וה"י נדמה יותר מבן שלשים ואמר ראו לא את מי ששלחו לכאן הלא צבירור עפ"י טעות שלחו אותו לפה כי כבר יש לו נכדים ולא ה"י יכול להתחפק מרוב החחוק וכתן לו חיקף כתב חפשי והוא פלא גדול:

על זרוע מרן ואמר חכם עדיף מנביא: (כח) גם שמעתי אשר צעת נשמע השמועה מהסתלקות רבינו הקי אמר באנחה רבה כיון שגם אותו לקחו לשמים אי"כ אין גם לי לעשות בזה העולם וכן הוה שבעה"ר לאחר ד' שבועות נסתלק גם הוא ל"ע ז"ע. גם סיפר לי איש אמת ששמע בעל"מ מפי הגה"ק הנ"ל שאמר על רבינו הקי בעל ישמח ישראל הנ"ל שהוא המלך מן האדמור"ים:

(כט) **הנה** שמעתי מהחסיד החריף הישיש מו"ה ר' יצחק רוזען ש"י ממלאווע שהוא ה"י צבייאלע וה"י אז ג"כ אדמור"ר הקי' הזקן מאלכסנדר צביט אדמור"ר הקי' מצבייאלע וגם צנו הוא רבינו הקדוש הג"ל ג"כ ה"י שם ועולם ה"י סביבם וגם ר"י הג"ל ה"י צתוכם פחאוס אמר רבינו הקי' מצבייאלע שהעולם ילכו מחדרו והולרכו כולם ללאת רק רבינו הקי' הזקן מאלכסנדר נשאר יושב שם ורבינו הקי' בעל י"י לא ה"י לו חשק ללאת כי ה"י לו סמיכה על אציו הקי' והציע עליו רבינו הקי' מצבייאלע וא"ל גם אתה לא ופנה מהשלחן והעמיד ח"ע אלל זוית אז אמר לו אציו הקי' תהא ממלא רצון רבינו ולא מכאן והוכרחה ללאת ור"י רוזען עמד אחורי הדלת וה"י לו חשק לשמוע מה שידצרו והטה אזנו היטב ושמע שהרבינו הקי' מצבייאלע אמר לרבינו הקי' מאלכסנדר הלא תדע שלורה צנך וקרה אותו בשמו [הוא רבינו הקדוש בעל י"י הג"ל] הוא ממש לורת אחיך לוי זל"ל ואחיך לוי ה"י קדוש וטהור ולא דיצרו יותר וליווה לפתוח הדלת מוצן מזה שרבינו הקי' מאלכסנדר לא הכיר את אחיו הקי' הג"ל ורבינו הקי' מצבייאלע הכיר אותו והוא ה"י חתן אדמור"ר הקי' הרצי ר"ב מפרשיסחא וצלה"ה ז"ע:

(ל) **סיפר** לי החסיד ר' זעליג ז"ל מווארשא שחתנו עמד להידוע וגסע לרבינו הקי' הג"ל והצטיח לו שיה"י צביטו אולם כשהגיע הזמן נהפס צידם ושלחו למרחקים ואשמו מרפה אותו

בו ושלחו לאלכסנדר וכתב לו רבינו הק'
 שמבטיח לו שיהי' לו רפואה וכן הוסי'
 וכתרפא ובה בענינו לאלכסנדר ונדר עוד
 הרבה מעות לנדקה ולא קיים נדרו הג'
 ואח"כ נסע דוד קאהן לבאהד קיסוינגע
 ונחלה שם מאור ושלחו הרבה שלוחים
 עצורו לאלכסנדר פ"א בה עוד שליח
 שרולה לעשות נזוואה אלל הרייענט ושאלו
 לרבינו הק' אם יעשה שם נזוואה והשיב
 רבינו הק' יהי' לו פנאי לעשות נזוואה
 בביתו והוא הי' חרוב ומוחרב ליע ולא
 עלה על רעיון שום איש שהוא יבוא עוד
 לביתו ועבר זמן מה ולא הי' שום ידיעה
 ממנו והנה פ"א הלך רבינו הק' ליעול ידיו
 לבעודת שחרית ור' אפרים ממש הי'
 חנני

ועוד כעין זה הי' מעשה שהי' שני
 אחים נבירים אחד דוד קאהן
 בלארז ואחד זלמן קאהן בוואליע והם אף
 שהיו דייטשען היו מחזיקים א"ע באלכסנדר
 בכל הענינים אשר היו נלרכים פ"א נחלה
 זלמן קאהן ושלח לאלכסנדר וליווה לו רבינו
 הק' ליתן על הכנסת כלה וקיים דבריו הק'
 והוצב לו ואח"כ נחלה דוד קאהן וצ"כ
 שלח לאלכסנדר ועשו לו קאנאסאליא ואמרו
 הדאקטורים אשר הוא נחלה על נעדרווען
 ואין לו שום רפואה אם לא שיאמר לו איש
 אחד שמאמין בו שיהי' לו רפואה זה יועיל
 לו ולא שום רפואה ושאלו לו למי מאמין
 והשיב הוא אינו מאמין רק להרבי
 מאלכסנדר ואם הוא יבטיח לו יהי' מאמין

ממעריב ולא קודם ולא הבטיח לו אמר ה' רבינו הק' ראה נא אתה צאח אלי שאחפלה בעד אשחק ובגך שיחרכאו ובעד החובות שלך אשר מונחים על קרן הנבי אני מבטיח לך שאם תלויים לי שיהי' לכולם רפואה וגם חבבה החוב ויהי' לך פרנסה ולא השיבו כלום טוב אל רבינו הק' "אויף וועמען פאר קיקסטו דיק" השיב לו שדר בין העבוס' והחחילו העולם לשחוק מזה הפך רבינו הק' את פניו לנר העולם ואמר בהקפדה וכי אחס סבורים שאני בדחן ואומר בדחנות על החבונה לי הדבר נוגע לבכנה נפשות ואהם תשחקו ושחקו כולם בפחד, פתאום האיש הנ"ל נפל על הארץ ונחעלף ומוי שהי' מכיר את רבינו הק' ואת מזגו הרך והענוג אשר אם הי' רואה אף רק שינוי פנים בחדר הי' נחבבה והוא בעלמו הי' מציא מים ומעריח א"ע לרפוא אוהו וכאן לא נתפעל מאומה רק אמר לרי אפרים הנ"ל בניחותא תביא לו מעט מים כי ישראל הוא ולקחו אוהו לחדר המשמשים ועסקו בו עד שהקילו אוהו וכאשר הוטב לו הלך לרבינו הק' ואמר לו שרלונו לעשות שטר מכירה השיב לו רבינו הק' זה יהי' פנאי אם תבוא אללי ותאמר שאין לך פרנסה ואח"כ אמר לרי אפרים משמש הנ"ל מה אתה אומר יהי' לייח לי השיב לו בצירור יהי' לייח כי יש לו סימן :

לח) **עוֹד** כהב לי רי אפרים הנ"ל אשר בשנת תרס"ה - ס"ו שהיו

הסטרייגערס וכל העולם היו יראים מוהם הוא לא ירא מהם כלל רק פחדו הי' עליהם פ"א בחלות לילה ואני הייתי בחדרו הקדוש בשעה שאכל אז סעודה הערב והי' שם ג"כ הרב הגאון החסיד משערטן ז"ל אללו פתאום בא יוחנן משמש אללי ואומר לי בתשאי הנה באו הרבעה יונגען עם מקלות ומורא להביע עליהם ורועים לכנוס להרבי לעקיה עליו מהרה הסגור הפתח החיון שלא יכנסו חולם לא הספיק לסגור עד שבאו להפתח מחדר רבינו הק' והחחילו לדפוק על הפתח ושאל לי רבינו הק'

אללו ושאל לו רבינו הק' אם דוד קאהן חי והשיב לו א"י ורבינו הק' אחו אז את השטפער בידו והעמיד את השטפער על הוואש טישעל ולקח את ההאדטיך בידו והלך להשולחן ואח"כ מורה להוואש טישעל ולקח השטפער בידו ושוב העמיד את השטפער שם ואמר הלא חדע דוד קאהן חי ובלילה בא שליח שהוטב לו ושאל עלה אם ליסע לביתו וקרא רבינו הק' לרי אפרים ואמר לו ראה אמרתי לך שהוא חי ראה שאמרתי אמת והי' שם הרב הגאון החסיד ר' יצחק מאיר שליט"א חתן אחיו הק' ואמר לו רבינו הק' בזה"ל "זעסטו אז אמשמש זעהט אפענע זאכען אין עהר ווערט נישט נתפעל" אמר לו ר' אפרים הלא לי אין זה חידוש מה הי' אז עם אשר קאהן ואח"כ בא בעלמו ושילם את כל נדרו :

לו) **פ"א** בא ידיעה מגיסו של רבינו הק' החסיד ר' משה פיבל ז"ל שכולם נחלו על חולי טיפעס ר"ל ואח"כ בא ידיעה שגם חתנו ר' אברהם ז"ל נחלה ע"ז ר"ל פתאום קרא רבינו הק' ליוחנן משמש ואמר לו מחי היחה זה המעשה מחתנו של ר' משה פיבל ואמר לו כי הם כבר ידעו אח"כ אמר רבינו הק' הנה צליל ש"ק הוא כפל מרעיוני והבנתי שאינו חי הנה הוא הקדוש לבש הדבר בדרך הטבע אבל אנו יודעים האמת שהכל הי' ברוה"ק :

לו) **פ"א** באו אליו חברה פריזירעם עם קוויטלעך וכאשר הגיע להחמישי אשר התגלל א"ע לפניו שאשתו חולה ובנו חולה וגם מעות יש לו אלל אחד שלא יכול לבנות אמר לו רבינו הק' אבקשך ג"כ שתקן לי איזה דבר ושפט האיש בדעתו שכוונתו על מעות לכן אמר שיתן לו אמר לו רבינו הק' לא מעות רק שתקן לי איזה שעות בשבוע היינו שחסביר את הרעזארע צועש"ק בשעה שהעולם ילכו להתפלל ולא להיות פחות עד שעה 10 צלילה גם לפחות צמוש"ק בשעה שהעולם ילכו

עֵשֶׂר מַרְבִּינֵי הַקַּי בַּעַל יִשְׁמַח יִשְׂרָאֵל וְצַלְלַהֲיָהּ מֵאֲלֶכְסַנְדֵּר וְזִכְרֹת מִבּ 83

להזכיר וכולם הבינו שבצירוף אינה ח"י וכן
היה שביום ש"ק צבוקר של"ח:

(מב) פ"א ראייתי שהלך עם אברך אחד
פאצאראווע מחדרו הק' וליווה
אותו עד להחלר וראיתי לקרוי להאברך
הכ"ל והבנתי בצורת רבינו הקדוש והבנתי
שאינו כוח מזה ובסקתי מלקרוי לו אח"כ
אמר לי רבינו הק' מה היית רוצה ממנו
היית יכול להפסיד כל העסק ופ"א עמדתי
אללו ועמד אברך אחד אללו ג"כ אודות
הכ"ל ואמר לו והלך מאתו ואח"כ נתיישב
והלך חזרה אללי ושאל לו באופן אחר אמר
לו רבינו הק' אם היית מאמין ולא חזרת
לשאלו עוד השגת בלאהטן בילטע וכשעשית
זאת תשיג גרינעס וכן הוה:

(מג) פ"א שמועתי ממנו שאמר בדרך
הללה בשם הסבא קדישא
מווארקא וצללה"ה מפני מה בשמ"ע אנו
אומרים בשמע קולנו מתחלה אנה ד'
חטאתי וכי' ואח"כ מתפללים על פרנסה
אתה הוא וכי' הן ומפרנס וכי' שאנו
אומרים מדוע נותן להם פרנסה בריווח
מתמה שחטאו אנו ג"כ חטא ומדוע אינו
נותן לי:

(מד) הנה פ"א התקוטע עמי אברך
אחד שרצה בדווקא לכוון
לרבינו הק' וידעתי שאין זמן כעת וזרקתי
את הכובע מעל ראשו ובה לקבול עלי
לפני רבינו הק' אמר לו מה תרצה להיות
תפשי מהלצא כשזרק לך הכובע לא תלך
עוד להלצא ומה תרצה עוד:

(מה) פ"א עמדתי לפניו ובה חסיד אחד
ועמד אחורי הדלת ולעק
אפרים „לאז מיד אריין לים רבינ"ן כי יש
לי דבר נחוץ מואוד ולעק כך כמה פעמים
ושמוע רבינו הק' ולא ליווה לי להכניסו
בחדרו הק' רק הלך בעלמנו אלל הפתח
ושאל לו מה תרצה והשיב לו אני שואל
עלה מהרבי לאשר הרבי יודע כי יש לי
בת בעלת מוס ל"ע ועשיתי שידוך עמה
ונהרס השידוך ואף המעות שנתי לו לא
החזיר לי ועשה נודמן לי שידוך אחר
ורוצה

הק' מי הוא ואמרהי לו אשר יותן אומר
שבחו ד' יונגטן עם מקלות אשר מורא
להביע עליהם ורעימי לפתות הדלת ולא
הניח אותי גם הרב הכ"ל רצה לפתוח וג"כ
לא הניחו רק בעלמנו הלך ופתח את
הדלת ולעק אליהם בקול הניחו את
המקלות בחוץ ואחד מהם הי' לו פאפייראס
צפיו ולעק עליו שייגעץ אללי תבוא עם
פאפייראס צפוך ארויס שייגעץ וברח והג'
הנשארים עזבו המקלות ויבואו לחדרו
הקדוש פנימה ושאל להם איזה סולפא הי'
לכם לבוא אללי בחצות לילה ויתרנו ח"ע
באשר שהם בעלי מלאכות ואין להם פנאי
רק עעת, אמר להם ואני מה עושה כל
היום וכי אני יושב וממתין עליכם אני ג"כ
עובד כל היום ומוכרח אני בלילה להגפש
מעט וכאשר באו כן הלכו כולם באין יודע
מה זה ועל מה זה:

(נט) עוד מהכ"ל פ"א אמר לי רבינו
הקדוש כאשר אתה עומד
אלל השלחן ותשמע מה שאדבר עמהם
אתה מלחק [משום שראיתי האריך רבינו
מכוון צדוה"ק ורבים לא הבינו זה] אם
היית רוצה כאשר אני רוצה לא היית יכול
להתאפק מרוב הלחוק ומן אז והלחה מה
שראייתי ושמועתי לא לחקתי עוד:

(ס) עוד שמועתי ממנו שאמר בשם הסבא
קדישא מווארקא כאשר יקח
משמש הוא בורר לו איש שכבר נחמץ ולא
ליקח חסיד שיהקלקל אללו ואמר עוד זה
הקטן טובט עלי, והי' בוונתו שאני מביט
עליו כמובן:

(סא) עוד פ"א בה ידיעה שהרבנית
אשת הרב הג' והחסיד
ממאקאווי ז"ל היא חולה מאוד ובעלי
רבינו הק' לווייתי לעשות לה מי שברך
יסכת שמה ועמד כך ושהה מעט ואמר
רבינו הק' שמה ואח"כ הקפיד עלי ואמר
בהקפדה מיין מזכיר! מיין מזכיר! כי
דאמת הייתי לריך להבין אם רבינו הק'
בעלמנו אינו מלוה לעשות לה מי שברך
ובפרט אשר היתה קרובה שלו מה לי

בַּעֲלָמוֹ כֹּל זֹאת וְעוֹד יִדַּע הַרְבֵּה וּמִפְּנֵי הַוֹלָאוֹת הַדְּפוּס קִלְרַתִּי :

אֵיה הִנֵּה רִאיוֹתֵי לִבִּיזֵי בִּכְחָן בְּסִפְרֵי הַהוּא אֵיה מֵאִמְרֵי קוֹדֶשׁ מֵאִמְרֵי הַקְּדוֹשׁ הַיָּל הַנִּאֻמֵּר וּנְכַחַב בְּסִפְרוֹ הַקְּדוֹשׁ יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל וְשֵׁם נִאֻמֵּר בְּאֵרֵיכוֹת וּכְאֵן אֲכַחֲבֵי בְּקִיּוֹר רַק תּוֹכֵן כּוֹנְחֵו הַקְּדוֹשָׁה לְמַטְּן יִפְעַנֵּג הַקּוֹרֵא בְּנוֹעַם יוֹ דְּבָרֵי קֹדֶשׁ [עֲזִירֵאֵל חַיִּים] :

(מט) **אֵיתָא** שֵׁם עַל הַמְּדַרְשׁ וַיַּעֲבֹד וְכִי וַיִּקְדַּשׁ אוֹתוֹ בְּרַכּוֹ בְּמֵן שִׁירֵד בְּיוֹם הַשְּׁשִׁי לֶחֶם מִשְׁנֵה וְקִדְשׁוֹ בְּמֵן שֵׁלֵא יִרַד בְּשַׁבַּת כֻּלָּ וְהַעֲנִין הוּא לְרֵיחָא בְּמִדְרַשׁ וַיִּכַּל אֲלֻקִּים בְּיוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשַׁל לַעֲבַעַת מֵהַ הֵיחָה חֲסִידָה חוֹחַס כֶּךְ מֵהַ הִי הַעוֹלָם חֲסָר שַׁבַּת דִּהְנֵה חוֹחַמוֹ שֵׁל הַקְּבָ"ה אֲמַת וְשַׁבַּת הִיא אֲמַת כִּי בְּכַל שַׁשַּׁת יְמֵי הַמַּעֲשֵׂה הוּא עֲלֵמָא דְשִׁקְרִי כִי הֵאֵדַם מִדְּמָה בְּנַפְשׁוֹ אֲשֶׁר הִכַל הִיא בְּפַעֲלוֹתָיו וְכּוֹחַו וְעוֹלָם יִדּוֹ עוֹשֶׂה לוֹ הִכַל אוֹלָם בְּאֲמַת לֹא כֵן הוּא כִי הִכַל הוּא מֵהַשִּׁי"ת כְּמִשְׁ"כ וְזִכְרָה כִי הוּא הַנּוֹחַן לֶךְ כַּח לַעֲשׂוֹת חֵיל וְהָן אֲפִי בְּרוּחַנִיּוֹת הִכַל מֵעַזֵּר הַשִּׁי"ת כְּמֵאֵמֵר חֲכוּ"ל אֲלֵמָלֵא הַקְּבָ"ה עוֹזְרוֹ אֵינּוּ יוֹכֵל לוֹ אוֹלָם בְּשַׁבַּת קוֹדֶשׁ שְׁאֵין בּוֹ שׁוֹם פַּעֲלוֹת בְּרִיד שְׁאֵסוֹר בְּמִלְאֲכָה וְהוּא מְקוֹר הַבְּרַכָּה נְחוּדַע לְכַל הָאֲמַת שֶׁהִכַל מֵאֲחֵו יֵת' וְלִכֵּן שַׁבַּת הוּא אֲמַת וְזֵה שְׁאֵמְרוֹ חֲכוּ"ל לְרֵאֶף עִ"ה יִרֵא לֹאמֵר שִׁקֵּר בְּשַׁבַּת וְהֵנֵה נְבִי מֵן אֲרֵף שֶׁהָיוּ דוֹר דַּעַה וְלֹא עָשׂוּ פַעֲלוֹת לִזֵּה כִי דָּגֵן שְׂמִים כִּתָּן לְמוֹ עִכְ"ז דִּימוֹ בְּנַפְשָׁם שַׁעֲכִ"פ לְקִיטָחַס שִׁלְקָטוֹ עֲשֶׂה זֹאת וְכִמְ"ש בּוֹהֵ"ק שְׂטוֹ הַעֵס וְלִקְטוֹ מֵאִי שְׂטוֹ שְׂטוֹחָא הֵינּוּ הַשְּׂטוּטִים דִּימוֹ בְּנַפְשָׁם כֶּךְ זֵה וַיִּבְרַכּוֹ וַיִּקְדְּשׁוֹ שֵׁלֵא יִרַד מֵן כֻּלָּ בְּשַׁבַּת שֵׁלֵא עָשׂוּ אֲפִי שׁוֹם פַּעֲלוֹה קְטִנָּה כּוֹ וְאַעֲפִי"כ הִי לֶהֱס לֵאכּוֹל נְחוּדַע לֶהֱס הָאֲמַת כְּמִשְׁ"נ כִּי מִמֵּךְ הִכַל וּמִיִּדְךְ נִחַטוֹ לֶךְ :

(נ) **עֵוִישׁ** עַל הַמְּדַרְשׁ וַיִּרַד הַעִיט עַל הַפְּנִיָּים אֲמֵר רִיעַ לְכַשִּׁיעֵשׁוּ בְּנִיךְ פְּגִיָּים בִּלֵּא גִידִין וְעֵלְמוֹת זְכוּתְךְ עוֹמֵדֵת לִתָּן דִּהְנֵה הַרְמִ"ח אֲוִיבְרִים שְׁבֵאֵרֵס בְּגַד

וְרוֹנֵה מַעֲוֹת מִמֵּנִי וְרִינֵי יוֹדַע אֲס לִיתָן לוֹ אֲס לֹאֹ אֲמֵר לוֹ רְבִינֵו הַקַּי' אֲס אֲחֵה חֲסִיד לְרִיד אֲחֵה לְהַבִּין כְּאֲשֶׁר אֵינְנו מְנִיחַ אוֹתְךְ לִיִּךְ לְחִדְרֵי אֵין אֲחֵה לְרִיד לִיתָן הַמַּעֲוֹת וְלִקְחַ פְּרִידָה שְׁלִים מִמֵּנִי הִכַל אֲלֵל הַפַּחַח בְּלַד הַשְּׁנִי וּפְלֵא הִיא :

(מו) **פִּ"א** בַּח אֲלֵלִי אֲחִי חַיִּים דוֹד זִ"ל וְסִיפֵר לִי שֶׁאֲבִינוֹ רִי יוֹסֵף מִשֵּׁה הַכְּהֵן זִ"ל בַּח אֲלֵלוֹ בְּחֵלוֹם בְּלִיל שִׁק וְלִיווֵה לוֹ לִיִּךְ לְרַבִּינוֹ הַקַּי' לְהַזְכִּיר אוֹתוֹ לְפָנָיו וְלִיווִיָּתִי לוֹ שִׁילךְ לְרַבִּינוֹ הַקַּי' וְיִסְפֵּר לוֹ זֹאת וְכֵן עֲשֶׂה אֲמֵר רְבִינוֹ הַקְּדוֹשׁ בְּהַלֵּ"ק מֵהַ זֵה יוֹסֵף מִשֵּׁה"לִי „אֵיחָז אֲשֵׁלֵאֶף מַעֲנַטְשִׁיל אֲשׁוּוֹאכְעֵר" לְרִיד לִיִּךְ אֲלֵלךְ עִם הַשְּׁחַדְלוֹת „אֵין עַר עַרְעַפֵּט נִישַׁט אֲרִיין לִי מִיר אֲלִינִיט" :

(מז) **הֵנָּה** קוֹדֶשׁ פְּטִירַת אֲחִי לֵאֵה גֵיטֵל עִ"ה אֲמֵרֵה לִי שֶׁאֲזִכִּיר אוֹתָהּ לְפָנָי רְבִינוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁבּוֹחַ לְמַקּוֹס מְנוּחָהּ וְהַלְכָתִי בְּיוֹהַכִּ"פ בְּצוֹקֵר לְקוֹדֶשׁ פְּנִימָה וְאֲמַרְתִּי לוֹ כְּדַבְרִים הָאֵלֵה וְאֲמַרְתִּי לוֹ עוֹד כִּי אֲחַ אֲבִי מוֹרִי זִ"ל אֵינְנִי לְרִיד לְהַזְכִּיר כִּי קוֹדֶשׁ פְּטִירַת אֲבִי זִ"ל בַּעַת שְׂרַבִּינוֹ הַקַּי' נִסַּע לְמַרְחֲלוֹת הַלֵּךְ רְבִינוֹ הַקַּי' אֲלֵלוֹ זִיד גִּיזַעְנַעֲנֵן בִּיקַס אוֹתוֹ שִׁזְכוֹר אוֹתוֹ חֲמוּד אֲמֵר לִי רְבִינוֹ הַקְּדוֹשׁ יֵאֵה, יֵאֵה, אֲמַת, מִי לֹא נִפְקֵד כְּהִיוֹם הַזֵּה וְכוּ' :

(מח) **קוֹדֶשׁ** פְּטִירַת רְבִינוֹ הַקְּדוֹשׁ וְצִלְלָהּ"ה בַּח אֲלֵלוֹ אֲחִי רְבִינוֹ הַקְּדוֹשׁ בַּעַל הַפְּאָרַת שְׂמוּאֵל וְצִלְלָהּ"ה וְסִיפֵר לוֹ אֵיךְ שְׂרָאָה אֲחַ רִי גְבַרְיָאֵל מִשְׁמַשׁ זִ"ל בְּחֵלוֹם וְשֵׁאֵל לוֹ אֲס יוֹדַע שֶׁהַרְבִּי הוּא „שֵׁלֵאֶף" וְהַשִּׁיב לוֹ בּוֹדָאִי אֲנִי יוֹדַע אֲמֵר רְבִינוֹ הַקַּי' בַּעַל יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל אֲנִי אֵינְנִי רוֹאֵה אוֹתוֹ אֵין לוֹ שְׁכַל הוּא אֵיִשׁ פְּשׁוּט „אֲזֵ עֵהר לִיגַט לִיגַט עֵהר" וְרִינֵי זְכוֹר אֲס אֲמֵר עוֹד „רוֹהִיג" :

הֵנָּה מִסְעִיף לִירַד עַד כֵּאֵן מְעִיף מִי"ח הִכַל מֵהַ שְׁכַחַב לִי רִי אֲפִרִים בַּעֲנִדִיט הַכְּהֵן שִׁי הַיָּל שֶׁהִי מִשְׁמַשׁ בְּקוֹדֶשׁ אֲלֵל רְבִינוֹ הַקַּי' הַיָּל וְרֵאֵה

עשר מרבינו הק' בעל ישמח ישראל וצללה"ה באלכסנדר זכויות מג 85

קושי שיעבוד הגלות והלכוד מתמנמין כי אין להם מוקץ לעוררן לחזן לכן הנדכה שאל יתיישבו מן הגאולה אמר מה ראתה אסתר וכו' בזכות חיי אבותינו הק' כך באיזה זכות נזכה אז למלכות שמים ותמלך אתה וכו' כאשר אין לנו זכות ולא מנהיג ולא מעורר אלא בזכות חיי האבות הקדושים שהופיעו אור על ימי החושך להאיר אותנו מתוך חשיכה:

(ג) **הנה** צפ' תולדות כתיב שם מאמר אחד בענין אברהם מדת האסר וילחק מדת גבורה ולאשר זה המאמר שמעתי ממנו בעלמי בשק"פ תולדות האחרון קרוב להסתלקותו ז"ע לכן אעתיק בזכרן כפי שמעתי בעלמי אז מי יוכל למלא גדול מסי"ג שלו בצכויות גדולות בעת שאמר הורה זו הנה כך אמר העולם סיבירן שמדת גבורה היא כך מדה שחפץ ורעון השי"ת למדה זו אל יתשובו כן כי מדת גבורה הוא חסד גמור כיון שרואה השי"ת שהאדם אין נותן ללב לשון מעצירות שבידו אז מוכרח השי"ת לענות את האדם כדי שישוב אל ה' וירחמוהו וכמאמר הגה"ק האלקי היהודי וצללה"ה משמים השמעת דין היינו שהי' מראים בשמים שבע מושל כדי שיראו מפניו ארץ יראה דאם הי' יראים ועשו תשובה ושקטה והי' זוכה מאוד ואומר יתשוב כל האדם ויחוס על בוראו ועל לערו הגדול שיש להשי"ת אשר הוא מקור הרחמים ומוכרח להשתמש בגבורה ולהעניש את האדם והאיך יכול האדם קרוך מחומר ללצר כ"כ את אבינו אז הרחמן שיטערך לילך עם השבע המכה רק ישוב תיקף להשי"ת שלא יטערך למדה הזאת ובאם לאו ח"ו מוכרח הקב"ה להשתמש במדת הגבורה אולם זה הוא חסד גמור כדי שירא ויפחד ויעשה תשובה ויטיב לו באחריתו ואח"כ אמר בחשאי וכמדומה לי ששום איש לא שמע רק אני הטי"ץ את רצוני מאוד ושמעתי שהי' אומר על מאמר חז"ל למה נמשלה תפלת דרימים לעתר וכו' מהפכים מדת רגונות למדת

כנגד רמ"ח מ"ע ושס"ה גידים כנגד שס"ה ל"ת ומכל מ"ע ממשך חיות לאבר אחד וכן אם ישב ולא עבר עבירה נותנים לו שטר כעושה מלכה ממשך חיות לכל גיד אבל אם ח"ו חוטא במ"ע ול"ת נעשה ח"ו פגר מת בלא גידין ועלמנו כי אין להם חיות ורמזו הקב"ה לאברהם אבינו אף אם ח"ו מתוך תוקף הגלות יעברו ח"ו בניך בזאונם בלא דעת על המ"ע ול"ת אעפ"כ אני אביט אל פנימיות לבותם הלוטקים אל פני ה' ובזכות תוקף אמונתם אף בחשכות הגלות אוכר להם זכות אמונתך שהוא הי' הראש למאמינים והו כן חותמין היינו בעת הגאולה שהוא זמן החיחס בזכות האמונה שלהם יעורר זכות אמונה שלך שיהי' להם למגן ומחסה ומסתור:

(ח) **עו"ש** על מאמר חז"ל גדולה הכנסת אורחים יותר מקבלת פני השכינה אשר לכאורה לריך להבין זאת ואמר רבינו הק' טעם ע"ז משום דלקבל פני השכינה נחזן להיות לו הכנה דרבה להבין א"ע להיות כסא להשראת השכינה וזה דבר קשה הוא עד מאוד אבל זה שמכנים אורחים ומקבל אותם בסדר פ"י אף שאינם כדאים והגונים ומרחם עליהם זוכה לעורר מכ"מ אף שאינו כדאי והגון לעלות לרום המעלות למדרגות רמות ולחזות את כעס זיו אור פני מלך חיים:

(ט) **הנה** על המדרש פ' חיי"ש ר"ע הי' יושב ודורש והלכוד מתמנמין

ביקש לעוררן אמר מה ראתה אסתר שתמלך על קכ"ז מדינות אלא תבוא אסתר שהיא צ"ב של שרה שחיתה קכ"ז שנה ותמלך על קכ"ז מדינות ודברי המדרש סתומים ואמר רבינו הקדוש עם דברי המדרש שחביב חיהם של לדיקים לפני המקום בעוה"ז ולעוה"ב היינו אף שהלדיקים שנסתלקו מעוה"ז ימי חיהם לפינים ברקיע להאיר לנו מתוך חשיכה וזה ר"ע יושב ודורש ואמרו חז"ל קשות מיושב היינו שהביט אל הדורות האחרונים האלה ועל

86 עשר מרבינו הק' בעל ישמח ישראל וצללהיה מאלכסנדר זכויות

כתיב ויאמן העם עיניו באתריכות דבריו
הקדושים הנעמיים :

(ה) **הנה** שמעתי אשר פ"א סיפרו לו
מאיש לדיק אחד בימיו אשר
מסתיר מאוד מעשיו ואדרבה לפי הנראה
עוד כאילו עושה דברים זרים ח"ו אמר
רבינו הקדוש ע"ז בחכמתו הקדושה הנה
באמת טוב מאוד להיות לנו בדרכיו
ולהטמין א"ע אבל לא להטמין א"ע
בביהכ"ס ולריך להטמין א"ע ושלח לפרסם
מעשים טובים שלו :

(ו) **רבינו** הק' הנ"ל אמר בשם הסבא
קדישא מווארקי זללהיה
הכפירים שואגים לטרף ולבקש מאל אכלם
היינו הכפירים שואגים להשי"ת הלא לנו
רוחים שמה שאינו מן השמים עבורנו אינו
מועיל מה שאנו רודפים וטורפים רק ע"כ
מה שמן השמים מוכן לנו א"כ למ"ל
לטרוף טרף הלא טוב הי' לנו ולבקש מאל
אכלם שנהי' מבקשים מהשי"ת שיזמין לנו
פרנסהינו כשאר הברואים עלי טריפה :
(ז) **פ"א** אמר על סעודת בר מזה
עה"כ גדולים מעשה הי' היינו
להיות גדול בתורה זה הוא מעשה הי' אם
השי"ת ברא אותו במוח חריף אזי יוכל
להיות גדול ואם לאו לאו אכל דרושים לכל
חפליהם היינו להיות דורש ומבקש דרך
השי"ת באהבה ויראה זה לכל חפליהם זה
יוכל כ"א לבוא למדריגה זו ותלוי בבחירות
אדם :

רבינו הק' בעל ישמח ישראל עלה אל
השמים ערב וי"ה שבט שנת
תר"ע ומנו"כ באלכסנדר זי"ע ועכי"א :

למדת רחמנות שיהא נמלא לדיקים כאלה
אשר יתנו להבין אשר המדת רגזנות היא
מדת רחמנות אין לשער גודל שבירת לבנו
אז בשמענו ממנו דברי קודש האלה
הנאמרים מפי קדשו בקדושה ובטהרה
ובהכנעה ובדמעות שליש והנה בעת
שאזכור זה עוד הומה לבי בקרבי :
(גד) **עוד** שס צפ' וארא הן בני ישראל
לא שמעו אלי ואיך ישמעני
פרעה ומביא רש"י ז"ל זה אחד מעשרה
ק"ו שבתורה וקשה הלא כתיב העם ולא
שמעו וכו' מקולר רוח ופירש רבינו הק'
דהנה אף דאם דעת האדם מטוקף בהבלי
עוה"ז לא יוכל לקבל דברי תורה ומוסר
אזכרם אם הד"ת יולאין מפי גדול בקדושה
ובטהרה אז קול די חולב להבות אש ומשבר
כל המסכים המבדילים והנה מרע"ה שהי'
ענו מכל האדם חשב בנפשו מה זה
שישראל לא ישמעו אלי הלא הם מאמינים
בני מאמינים וחלק יעקב בקרבם אלא שיש
מסכים מבדילים אעפ"כ הי' לריכים
לשמע דברי אלקים חיים האלה אלא ע"כ
דהחסרון הוא ממני בשביל שאני המדבר
ופגמתי שאינני אומר להם בקדושה וטהרה
בנתינתם אלי מכ"ש האיך ישמעני פרעה
שהוא מקור הסט"א ומשוקץ ומתועב ולזה
לריך עוד יותר שיהא המושמיע בקדושה
גדולה ואני ערל שפתים היינו שאני מוכסה
הדברים בלבוש עב לכן לא ירדו לחדרי
צטן וזה הי' רק סברת מרע"ה לפי גודל
ענותותו אבל האמת לא כן הי' כי דבריו
הקדושים פעלו אלל ישראל בפנימיות לבם
ובשעת מעשה לא הרגישו כ"כ אבל אח"כ

ס פ ר

עשר ספורים

כולל הדבה מאמרים יקרים ונהמדים והכמה והסידות ויראה שמים אשר
 בקדושה ובשזונה המה נאמרים וגם הדבה סיפורים נאמרים לראים
 ונכלאים ומעשיות קדושים שבלתיים מזוקקים מאורים ככפירים מקדושי
 עליונים המה נשמעים המלהיבים לבבות בני ישראל לעבודת דש"ה מוסד
 מעשה צדיקים רבוחינו הקדושים והמהורים נ"ע וצוקלה"ה ז"ע

מדבינו הק' הדב
 ר' דוב בער"ש זצ"לה"ה מביא"ע

מערכה ז' מכבוד קדושת אדונינו מורינו ורבינו הרב הגאון
הקדוש המפורסם המקובל צדיק יסוד עולם גדול קדוש
ונורא פאר הדור תהלתו מלאה הארץ מרנא ורבנא וכו' הרב ר' דוב
בעריש זצוקלה"ה זי"ע טבי"א"ע.

ז) פ"א הי' אהמו"ר הה"ל ז"ל צביאלע
 והי' אוכל אללו צסעודה והקסה
 מאי שלא מלינו צתוה"ק שאצרהס אע"ה
 כיצד את המלאכים דגים ואמר רבינו
 הקדוש שקידם מ"ת הי' אסור לאכול דגים
 כי לנח הותר לאכול רק בשר כוש"ג כירק
 עשב נתתי לכם את כל צביל שגילולו
 צזכותו אכל דגים לא גילולו צזכותו כמו
 שדרשו חכ"ל צפסוק כל אשר צחרצה ממו
 ולא דגים שבים לכן הי' עדיין אסור להס
 דגים עד מ"ת שנאמר וכל דגי הים יאסף
 להס צא היתר מפורש והטעם שהתנה
 הקצ"ה עם מ"ב ע"מ שיקבלו ישראל את
 החורה וא"כ דגים ג"כ נשאר צזכותן של
 ישראל לכן הותר להס לאכול גם דגים
 והנה אהמו"ר הר"ה זה לפני אהמו"ר
 הקדוש מאלכסנדר זללה"ה אחר לי נראה
 צפשיטות שכל החשיבות של דגים הוא
 מפני שהס גילגול הצדיקים וצמי אהע"ה
 לא הי' אז לצדיקים שיהא להס גלגול
 וצדיקים הגדולים נח ושס ועצ"ר וכדומה
 הס לא הי' צריכים לגלגול וממילא לא הי'
 חשיבות לדגים אז:

ג) שמעתי מפי אהמו"ר הה"ל ז"ל
 ששמע מפני דודי הה"ל
 מראדזינאווי ז"ל ששמע מפי קדשו של
 רבינו הקדוש הנ"ל על הבני יעקב שאמרו
 לשכס אך צזאת נאות לכם וכו' והנה הא"ך
 הסכים יעאע"ה ע"ז הלא הוא לא ידע
 כוונת בניו וחירץ שיאע"ה הי' צדעתו
 שעכשו בני שכס כך הס צנשמיות עד
 שאיכס

ח) הנה רבינו הקדוש הנ"ל הי' צנו של
 הגאון הצדיק והקדוש המפורסם
 מהר"א זללה"ה מטשעכינאווי והנה צילדותו
 עדיין לא עסק צחסידות רק עסק צתורה
 יומס ולילה לא פסק פומי מגירסא והי'
 אוכל על שלמן חותנו צגריאל והי' אז הרב
 הגאון הקדוש ר' שרגא פיבל זללה"ה
 אצ"ד צגריאל פ"א עשה הרב הגה"ק ר"פ
 הנ"ל צרי"מ וציקש את רבו הסצא קדישא
 מווארקי על הצרי"מ וכיצד אותו צסנדקחות
 והנה כשנסע מהעיר הלכו כל חשוצי העיר
 ללוותו וצתוכס ג"פ רבינו הק' מצביאלע
 שהי' אז אצרך אחר הגה"ק ר"פ לרבינו
 הקדוש מווארקי הנה צתוך עירנו נמלא
 אצרך אחד והוא צן ידידיו הגה"ל ר'
 אצרהמלע מטשעכינאווי ויושר גדול לקרב
 אותו לררכי החסידות כי הוא חרף גדול
 וכלי מפורא מאוד ענה לו רבינו הקדוש
 מווארקי צודאי הוא צתוך העולם כאן
 קראו אותו שיצוא אללי וכן הוה ויצוא
 לרבינו הק' ונתן רבינו הק' את ידו
 הקדושה עליו והלכו כך ציחידות עשרה
 מינוטין לערך והנה האצרך הק' הנ"ל לא
 הלך עוד לציתו רק נסע תיכף עם רבינו
 הק' לווארקי ושהה שס איזה שזעות ומן
 אז והלאה נתקרב מאוד להחסידים ונעשה
 חסיד גדול ונסע לרבינו הק' הוקן מווארקי
 זללה"ה ואח"כ נעשה תלמיד מובהק לבנו
 רבינו הק' מוהר"מ זללה"ה מווארקי ואחרי
 הסתלקותו כל העולם נסעו אליו והמשיך
 עמו הקדושה שמונה שנים:

לניעות ראה זה והקשה ארמו"ר הקדוש
 מווארקי זללה"ה א"כ היך ראה זאת ותירך
 רבינו הק' מביאלע הג"ל דכשכנסו בועו
 בהשדה ראה שהשכינה הק' בשדה לכן אמר
 ד' עמכם והם לא הבינו דבריו ואמרו
 יברכה ד' וכשראה שלא הבינו הבין הוא
 שבשביל רוח הוא לכן שאל למי הנערה
 הזאת וזה דבר לניעות ראה זה היינו
 הסדרת ביאת השכינה הק' :

(ט) **עו"ש** על הכבוד חגרה בעו מחני'
 וחאמץ זרועתי מחנים הם
 הירכים היינו רגלי ההדס שמועמידין אהו
 והוא אמונה כמ"ש בא חזקוק והעמידן
 על אחי ולדיק באמונתו יתי' וזרעות
 נקראים אהבה ויראה וזה ע"י האמונה
 באים לאהבה ויראה מדריגות גדולות :
 (י) **עו"ש** והי' עקב תבטעון עקב נקרא
 ענה כידוע ואמרה חוה"ק
 טוב להיות עניו אבל שיהי בשמחה לא
 ח"ו בעלבות וזהו והי' לשון שמחה ועי"ז
 זוכה ושמר וגו' את הברית והחסד וזוכה
 לבני חיי ומזוני כמ"ש בהפרשה שם :

(יא) **עו"ש** צפי בשלח היש ד' בקרבנו
 אם אין והקשה רבינו הק'
 היחכן שראו התגלות אלוקות כ"כ בקריעת
 י"ם וכי עוד הי' מסופקים אם ד' יתי'
 בהובס ואמר דמעשה המלות נק' יש עלמא
 דאחגליא וחורה נק' אין עלמא דאחכסיא
 וכשראו השריאת השכינה הק' ביניהם לא
 ידעו אם הוא ע"י תורה או ע"י מלות
 וזהו היס וכו' אם אין וביאמת לריכים
 לעשות ולעסיק בשניהם :

(יב) **פ"א** צעת שיטב אלל השלמן בא
 אחד לא מוה"ש והוכיר לפניו
 חולה גדול עד שכל הרופאים אמרו נושא
 השיב לו רבינו הק' בודאי יהי' לו רפואה
 פרח בזולו טהור וכתיב כי שיה לעפר
 נפשינו וכו' דהיינו שאין תקנה ח"ו אז
 קומה עזרתי לנו ושאל לו אז הרב החסיד
 המפורסם ר' יהונתן ז"ל מזהליחאו דדרך
 לחות האיך רבינו מבטיח לו ק' בבירור
 שמה ח"ו לא יהי' קן ובפרט שזה האיש
 אינו

שאינם מזינים שאינם ראוים להתחבר עמי
 אבל כשימולו יודרכו מעט ויבינו מעטמם
 אשר אינם ראוים להתקרב אלינו :

(ד) **בס'** ישרש יעקב הביא בשם רבינו
 הק' הג"ל על הפסוק ויבואו
 בניו בתוך היס ביבשה ואח"כ כתיב ובני'
 הלכו ביבשה בתוך היס היינו שישראל היו
 בפחד גדול מהשי"ת עד כאשר הלכו
 ביבשה הי' נדמה להם כאילו הם בתוך
 היס [א"ה כמאמר החרדים הקדוש העוה"ז
 יס סוער] לכן זכו כשהיו באים בים הי'
 יבשה :

(ה) **עו"ש** ממנו הקשה על מה שמושה
 רבינו ע"ה קיבל הערב רב
 לגרים הלא קשים גרים לישראל כספחה
 אולם כתיב וחמשים עלו בני ודרשו
 חז"ל שאחד מחמשה עלו ודי חלקים נחתו
 בני ימי אפילה והי' לו למרע"ה רחמנות
 גדול עליהם לכן קבל גרים כמספרם
 להפיח בהם נשמת ישראל הנמית וזה ערב
 רב ערב לשון חושך רב הרמז לחושך
 מלרים הג"ל :

(ו) **הקשה** על מה ש"ו אוכלים מלה
 ואח"כ מרור הלא צחחלה
 וימדרו את חייהם ואח"כ צעת הגאולה ולא
 הספיק צלקס וכו' והי' לריך לאכול
 צחחלה מרור ואח"כ מלה אלא שגהולת
 מלרים הי' לדור דורות להגלל מכל הקמים
 עליהם ח"ו וזה שאוכלים מלה מוחלה
 להגלל עי"ז ממרור שאר הגליות :

(ז) **רבינו** הק' הירץ קושיית המפורשים
 על הרנוצ"ם ז"ל שפוסק כפאו
 ואכל מלה ילא הלא מלות לריכות כיונה
 ואמר שבהגדה נאמר שהקצ"ה חישב את
 הקץ לעשות היינו שבגאולה מלרים נחעלו
 כל העולמות ואפי' מעשה בלא כיונה הי'
 עולה לעולם המחשבה וכאילו היחה גם
 במחשבה קדושה לכן נשתנה הדין במלה
 משאר המלות דאפי' בלא כיונה ילא :
 (ח) **עו"ש** בפסוק למי הנערה הזאת
 וכו' גבי בועו ופירש"י וכי
 דרנו של בועו לשאלו בנשים אלא דבר

עולם בניאלע והנה רבינו הק' מביאלע לא חל סעודה מלוה מלכה כי הי' חלס מאוד והעולם חבלו סמי' אלל רבינו הק' מאלכסנדר בהאכסניא שלו ובחמלע הסעודה התחיל רבינו הק' מאלכסנדר לשמוח מאוד בהלהבות עלומה והתחיל לרקוד ורקדו עמו ג"כ חיזה אנשים חשובים ובתוכם הי' ג"כ הגביר החסיד ר' פרץ בומגאלד ז"ל מווארשא והחסיד המפורסם ר"ש ז"ל מווארקי ובחמלע הרקודה הגה ארמו"ר הקדוש הנ"ל את הליגארען שפילעל שלו בהליגארען שפילעל של ר' פרץ ושבר אותו של ר"פ שהי' בארשטין ור"פ לא דיבר כלום רק ר"ש אמר פילעל רב "א שאהר" הליגארען שפילעל של ר' פרץ כי הוא דבר יקר מאוד ענה לו ארמו"ר הקדוש בהלהבות הגה על התנאים שזכרים בעלערס והיום הי' להרבי שלנו זיווג עם העולמות העליונים לריכים לשבר בארענשטין זה שמעיה מוהסיד המנוח ר' אלעזר מע"ח ז"ל שהוא הי' אז משמש במלוה מלכה זו :

פ"א (ז) הי' ארמו"ר רב ז"ל בביאלע ובא אליו רב אחד עם שו"צ שלו שהי' סכסוכים ביניהם אמר רבינו הקדוש איני יודע עם הרבנים כשעשה רב נעשה תיקף מבין על החלף ואומר שאינו יפה ועושה מחלוקת הגה אבא מארי יש לו שו"צ בעירו כשעשה כיהווי ושמו יורל וכשרואה שהוא שכור מבקש אותו שילך לישון :

פ"ב (ח) הלשינו עליו לפני אביו הגה"ק וצללה"ה מטשעכינאו אשר הוא עוסק בחסידות תמיד לכן אינו עוסק בחורה ושלח אחריו שיבוא תיקף וכאשר בא ודרך רק על מפתן ביתו רץ אביו הק' לקראתו ואמר לו שלום עליכם מה אתה לומד והתחילו לפלל כך בעמידה אלל הפתח חיזה שעות וכשגמרו ביקשו להשלמן והלך לזוגתו הרבנית ואמר תעשה סעודה טובה אין לנו לדאוג עבור בנינו היקר הזה מתמיד גדול הוא ומריף מאוד :
הנה

אינו מאנ"ש השיב לו רבינו הק' שמנהיג הדור מחויב לכ"א להבטיח לו רק טוב ואח"כ להתפלל להשיית שיקיים דברו וזה בשרתי לך בקהל רב ואח"כ אני מתפלל הגה שפתי לא אכלא שיהי' כך ד' אתה ידעת שאיני שקרן ח"ו וכן הוה שנתרפא החולה הנ"ל :

ג **ע"ר** פסוק הן בעודני חי ממרים הייחס וכי' ואף כי אחרי מוהי והקשה מאי ק"ו הוא זה אדרבה בחיי מרע"ה הי' סמוכים ובטוחים על מרע"ה שיהפלא אבל לאחר פטירתו לא יהי' לכת על מי לסמוך ויהי' נשמרים מלחטוא ואתר רבינו הק' הגה בחייו יש מעלה **ומגוון** מעלה שזכות מרע"ה מגין עליהם **שלא** יתחילו וחסרון שהי' סמוכים עליו **ומגוון** המעלה והחסרון להיפך והנה **נשבע** ולא בא להס' הי' סבורים שמת **בחת** חי והי' להם שני מעלות כמוכן יתב"ש"כ חטאו מכש"כ לאחר מותי שלא יהי' רק מעלה אחת והבן :

ד **ע"ש** פ"א הי' רבינו הק' הנ"ל בווארשא ובא אליו הרב החסיד המפורסם ר' יעקב שמעון ז"ל ביחו של ארמו"ר הקדוש מווארקי וצללה"ה עם לעקה גדול ובכי' רבה על אשר שבנו חולה מאוד ולא ענהו דבר והלך לביתו ובא עוד הפעם עם אשתו בלילה בכ"י גדולה ושוב לא ענה אותו והלך ממנו ביסורים גדולים רח"ל ובבוקר קם רבינו הק' משנתו ואמר בהי' ותהלים כדרכו ואמר למשמשו רון מהר להסיד ר"ש שיבוא אלני תיקף ובא אללו ואחו בידו ומשכו להתגון ואמר לו יעקב שמעון אתמול בלילה לא פניתיך כלל כי ראיתי דינים גדולים על בך אבל היום נהפכו הדינים לרחמים גדולים והראה לו בחלבו הקדוש מול השמים וא"ל ראה רחמים גמורים בך יהי' בקרבן בבחיאות השלימות וכן הוה :

טו **פ"א** הי' ארמו"ר הקדוש מאלכסנדר וצללה"ה בביאלע ש"ק והי' אז

עשר מרביו הק' מוה"ר ד"ב וצללה"ה מביאלע זכויות 56

אז והלאה אני ב"ה זכיר בכל התפילות :
(כ) סיפר לי החסיד ר' אברהם ז"ל
 מטאמקאם אשר פ"ח היחה
 בתו הילדה ערך ר' שנים חולה מאוד
 פתאום השיגה הקרעמפין ר"ל והרופאים
 לא רנו עוד לבוא באמרם שאין להם מה
 לעשות עוד בחור כך שמע שהרבינו הקדוש
 מביאלע הוא צוהרשא והלך אליו צנכי
 רבה השיב לו רבינו הק' הרופאים לא ידעו
 מיריבם ורגליהם היא מולה על שיניים
 וכשמעו זאת נשאר משתומם ואמר לי
 בחשאי רבי הרי יש לה שיניים זה זמן כביר
 לעק עליו רבינו הק' בקול ואמר לו עפש
 „באקלעטען“ אין לה עוד לך לביחך והשי"ה
 יעזור לך והצטר לי סיכף בשורה טובה
 וכן הוא :

(כא) סיפר לי חסיד מה שהי' לו
 צביאלע הוא הי' סוחר
 מיער ובצב עליו הגלגל ולא נשאר לו מכל
 הונו רק צ' מאות רוי"כ והי' צר לו מאוד
 פתאום בא אליו סרסור ואמר לו שיש
 לקנות אלל ארון יצר בעד שני אלפים רוי"כ
 ויש צוה להרוויח אולם הארון אינו רוצה
 בהקפה אף פרוטה אחת רק לרדך לשלם
 כל המעות והשיג שוקף שנקן לו חיי
 מאות רוי"כ והנה נסע לצביאלע
 וסיפר לו הכל ושיברכבו שיליח כי זה
 הוא הכח האחרון שלו ונתן לו קוויטל עם
 פריון אי רוי"כ ולא רצה ליקח פריון קטן
 כזה ונתן לו שלשה ושוב לא רצה ליקח
 ואמר לו חן לי הכיס שלך ונתן לו ולקח
 לעלמו שני מאות רוי"כ והמותר נתן לו
 חורה ונחכרכמו פניו ולא יכול להתאפק
 ואמר לו רבי הלוא זה כל הוגי ועוד הרי
 לא יהי' ביכולתי ליקח המותר כי לא
 ירצה הארון ליתן לי בהקפה אף פ"ח
 השיב לו רבינו הק' שני מאות רוי"כ יתן
 לך בהקפה ויברכבו שיליח ונסע להארון
 עם החיי מאות רוי"כ והארון הסכים ליתן
 לו בהקפה שני מאות רוי"כ ולקח המותר
 ולא עבר שנה והי' להם ריווח עשרת
 אלפים רוי"כ ונעשה עשיר גדול והלליח
 במחסדים

(חי) הנה כשהי' אציו הק' חולה ושלח
 אחר רבינו הק' שיבוא והי'
 אז אחר סוכות וכשבא לעשעכינאווי הרעישו
 כל העיר בהפלה ובחמנונים וביהמ"ד הי'
 מלא מהאומרים תהלים והלך לאציו הק'
 ושהה שם מטע אללו ובא לביהמ"ד ואמר
 אשר ב"ה הוטב לו והנה החסידו צביאלע
 מערים הסביבים באו לקבל פני רבם
 הקדוש והי' עולם גדול ועשו סעודה ומשכן
 רבינו הק' הי' סמוך לאחד אציו הק' והנה
 באחלע הסעודה ליווה רבינו הק' למר
 איזה זמר והנה הה"ק ר' זאב זללה"ה
 מסטריקאווי הי' משמש אלל אציו בחוליו
 והי' לו חלישה הדעת מזה שבאו עולם
 גדול לכבוד אחיו הוא רבינו הק' וכאשר
 זמרו הזמר שאל אציו הק' אף בנו הה"ק
 רי"ז מה הקול הזה באוני שלא אוכל לסבול
 וכאן מלא וכו' ויען לו בנו הלא צנך
 מביאלע עושה סעודה עם החסידים שלו
 אמר לו אציו הק' אם כן היא לך ותעמיד
 אללו שני פלעשליך יין עזורי והי' מוכרח
 לקיים ציווי של אציו :

(יט) דורתני שיי שמע מצע"ג אחד שהי'
 איש פשוט מאוד כדרך
 הצע"ג ואטפיי"כ הי' נהר מאוד בכל
 התפילות יהיה פלא ובהל לו חותני שיי
 מה היא ואמר לו שהוא הי' דר
 בטשעכינאווי ועמד אז ללצא ושמע שרבינו
 הק' מביאלע הוא בטשעכינאווי וכאשר
 רבינו נסע מהעיר השליך אי"ע לפני
 הסוסים ולא הגיחו ליסע וקרא לו רבינו
 הק' ואמר לו מה אתה רוצה א"ל אני
 רוצה צרכה מוכרבי שאלא הפשי השיב לו
 אתה גי"כ לא תרצה לעבוד בצבא ומי יעבוד
 צני חורה וכשמעתי זאת אמרתי לו הנה
 אני רוצה שהי' מוכרח לילך עכ"פ ויבכני
 הרבי שאבוא בשלום לביתי אמר לי אם
 תקבל עליך שלא תאבד אף חפלה אחת
 יעזור לך השי"ת ששוב לביתך לשלום
 וקבלתי ע"ע זאת והנה הייתי בסכנות
 רבות וצ"ה קיימתי דברי וינאחי מכל
 הסכנות ונאחי צ"ה בשלום לביתי ומן

הפעם הנשמש בפקודת כ"ק שיבוא והשיב שיב של ילך והי' חרה זאת להמשיבים היחנן הרבי שילח אחריו ולא תרלה לילך ועמד הרב החסיד רי"ש ז"ל וקיפל את הטישטיץ ואמר לא נגמר הסעודה עד שהלך להרבי השיב להם רבינו הק' מבייאלע הנה מוכרח אני לילך אולם לא אסכים עמו והם לא הבינו מה זאת ופשט את כל מלבושיו ולבש בגדים אחרים ואף כהונת חדש לבש והלך לקודש פנימה ושהה אללו איזה שעות וכשיאל מחדרו הקדוש הי' עיף מאוד עד שהזיעה הי' גועפות ממנו ואמר בלשון קדשו הנה הרבי רלה שלהחסידים לא יהי' להם עשירות כדי שלא יהא להם ערדות לעבדות השי"ת אולם לפי דעתי אשר גם לעבדות השי"ת לריכים ליהיה עשירות בעושר וכ"כ לכן לא הסכמתי לכהן עשירות קדשו בזה וכן הוה:

כה בספת"ק ישמח ישראל מביא בשם רבינו הק' מבייאלע הנ"ל על מה שהוצא בספרים המקובלים עולם התהו הוא נקודות שאחד אין לו חיבור עם חבירו ועולם התיקון הוא גיוון ואמר בלשונו הק' כדברים האלה אף שהם סודות גדולות רמות וגשגבות עכ"ז יוכל כל איש ישראל ללמוד מזה דרך עבודה להשי"ת שיראה שיהי' צעולם התיקון ולא מעולם התהו חיו ועולם התיקון הוא גיוון חסיכה אי' מחוברת ולא חיו מעולם התהו שהוא נקודות ואין חיבור אחת לאחת עכלה"ק עיי"ש:

הנה רבינו הקדוש מבייאלע הנ"ל עלה אל השמים ביום ב"ה לחודש סיון שנת ה'תקנ"ב בעיר בייאלע עכ"ל:

במסחרים [א"ה] לפי דעתי הקלושה נוכח לומר שרשימו הק' האה ברז"ק שמעיתיו לא יליתו לכן לקח ממנו הב' מזות שלא יהי' ממועותיו כלום ובוה ילית וכן הוה]:

בב) שמעתי מפי הה"ג החסיד המפורסם אבד"ק שפריטץ ז"ל ששמע מפי רבינו הק' הנ"ל שהי' אללו נפי' בצלה על המדרש חכם לב יקח מלות זה משה כולם עסקו בכסף והב והוא עסק בארוננו של יוסף אמר בלשון בחמ"י וכי משה רבינו נעשה מחברה קדושה יודי' ואמר כך היחנן דוד דעה כמוהם יעסקו בכסף והב אלא כסף זה אהבה מלשון נכסוף נכספתי והב הוא יראה והם היו אז במדרגינה גדולה שהי' להם יראה וההבה וחשבו שאין לריבים עוה לחירה ומלות כי המלות הם חר"ג ענין ליוא לאהבה ויראה והם כלל הי' להם ז' וזמרה"ה אחר להם שאפי"ה הם יתן אדם צדיקות כל היום אם לא יהי' לו אחיזה בחורה או במלוה בהפרחה אחת יפרח הכל והראה להם ראי' כשראו שפרעה רודף אחריהם וילעקו המבלי אין קברים וכו' היחנן שאתם במדרגינה גדולה בזאת טעקו תיכף ותחלוננו על השי"ת בהקרה לכם איזה לער אלא ע"כ משום שאין לכם אחיזה בחורה ומלות ולא הי' עוד אז על הים שום מלוה ולקח ארוננו של יוסף למלוה:

בג) פ"א בעת רבינו הק' מבייאלע הנ"ל הי' צווארקי ואכלו סעודה אללו בהאכסניא שלו פתאום בא המשמש מרבינו הקדוש מווארקי אללו שהרבי קורא אותו שיבוא אללו והשיב לא אלק ובא עוד